

Günəş Şərqdən doğur!

№ 38 (5319), 2021-ci il

Qiyameti 40 əsrpik

SƏRQ

Müstəqil İctimai-siyasi qəzet

www.sherg.az

27 fevral 2021-ci il (şənbə)

Günün içindən...

Prezidentin Qarabağla bağlı konkret strategiyası var

"Biz səbr və təmkinlə sonda öz məqsədimizə nail olacaqıq"

Prezident İlham Əliyev yerli və xarici jurnalistlər üçün keçirdiyi mətbuat konfransında diqqət çəkdiyi önemli xüsuslardan biri də Qarabağın dağlıq hissəsində fealiyyət göstərən Rusiya sülhməramlıları ilə bağlı olub.

(səh.3)

İkinci Qarabağ savaşı yolumuzu göstərdi

Azərbaycan Ordusu bundan sonra üstünlüyü Türkiye və NATO modelinə verəcək

(səh.8)

"Qarabağda sülhməramlıların fəaliyyəti müvəqqətidir"

Prezident İlham Əliyev: "Noyabrın 10-da imzalanan bəyanat tam icra edilməlidir"

Prezident İlham Əliyev fevralın 26-da yerli və xarici jurnalistlər üçün videoformatda mətbuat konfransı keçirib.

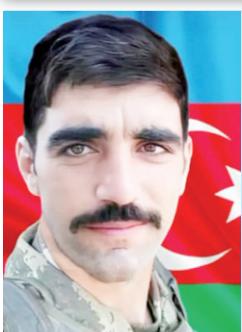
Dövlət başçısı 4 saat ərzində 35 media qurumunun 50-dək sualını cavablandırıb. Ölək rəhbəri jurnalistlərin sularına dörd dildə - Azərbaycan, türk, ingilis və rus dillerində cavab verib.

(səh.2)

Çevriliş gözlənilmir

Paşinyan hələ də arxasındaki 100 minlik böyük kütləyə güvənir

(səh.5)

Müharibə zamanı ailəsi ilə danışmayıb

Sadiqlə birgə döyüşənlərin eksəriyyəti şəhid olub

(səh.8)

İranlı jurnalının təxribatçı sualına tutarlı cavab verildi

"İran Türkiye kimi həqiqi, səmimi qardaş dövlət deyil ki..."

(səh.6)

Zəngəzur dəhlizinin açılması ləngiyəcək

Ermənistan hakimiyyəti daxili böhranı əsas gətirərək prosesi uzada bilər

(səh.3)

Polkovnik Elxan İbrahimov öz vəzifəsindədir

Müdafiə Nazirliyi məlumat yayılıb

(səh.4)

Təy və yas mərasimlərinə icazə verilməlidir

Fazıl Mustafa: "İcazə verin 20-30 nəfərlə də olsa camaat məclisini keçirsin"

(səh.9)

Azərbaycan iqlim dəyişmələri ilə mübarizə üçün plan hazırlayıır

(səh.12)

Azərbaycan Respublikasının arasında COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
İmumi	
İmumi yoluşanlar sayı	233989
İmumi sağlanması sayı	228479
Aktiv raste sayı	2297
İmumi test sayı	2583362
İmumi ölüm sayı	3213
Bu gün	26.02.2021
Yeni yoluşanlar sayı	219
Yeni sağlanması sayı	180
Bugündə test sayı	6908
Bugündə ölüm sayı	4

Son sutkada 219 nəfərdə koronavirus aşkarlanıb

180 nəfər sağalıb, 4 nəfər vəfat edib

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 219 yeni yoluşma faktı qeydə alınıb, 180 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

(Səh.9)

Yaddaşımızdan heç vaxt silinməyəcək

Minlərlə azərbaycanlı "Ana harayı" abidəsi önünə gedərək öz ehtiramlarını ifadə ediblər

(Səh.5)

“Ermənistanın
qarşısında seçim o
qədər də böyük deyil,
yeni reallıqla barışmalı
və hesablaşmalıdır”

Prezident İlham Əliyev fevralın 26-da yerli və xarici jurnalistlər üçün videoformatda mətbuat konfransı keçirib. Dövlət başçısı 4 saat ərzində 35 media qurumunun 50-dək sənədini cavablandırıb. Ölkə rəhbəri jurnalistlərin suallarına dörd dilde - Azerbaycan, türk, ingilis və rus dillərində cavab verib. Böyük Britaniyadan olan jurnalist Aynur Tattersal mətbuat konfransında deyib ki, 25 ildir jurnalistikə ilə məşğuldur, amma hər hansı prezidentin dörd dilde bu cür mətbuat konfransı keçirmesinin şahidi olmayıb.

“Sülh sazişi imzalanmasını istisna etmirik”

**Ölkə rəhbəri vurğulayıb ki,
Azerbaycanın siyaseti birmənəlidir. Biz sülhə köklənmmişik:** “Bize mühərbiə lazımdır, bu məcburi tədbir idir və 30 ildir süren danışçılarından daha effektiv oldu. Əger Ermənistan tərefinindən yanaşması deyişərsə, təmasların möhkəmlənməsi istiqamətdində işlər görülecektir. Düşündüryümüz kimi hər şey davam etse, hansısa məhələdə sülh müqaviləsinin imzalanmasını istisna etmirik. Çünkü de-faktı 10 noyabr bəyanatı məhiyyətə sülh müqaviləsidir. Sülh müqaviləsində başqa nə olur ki? Bir təref digərini meğlub edir. Digər təref kapitulyasiya aktını imzalayır”. Dini abidələre gəldikdə, biz Azerbaycan dövləti olaraq onların hamisini qoruyur və bərpə edirik. Bununla bağlı kiminsə şübhəsi olmasın: ”Kəlbəcər rayonunda olan şəxslər Xudavəng kilsəsinə gelə bilərlər. Gələcəkdə də bununla bağlı heç bir problem olmayaçaq”.

**“İsgəndər” atılmasını
görməmişik, boş sözdür”**

Prezident Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanın ”İsgəndər” raket ilə bağlı açıqlamasını da şərh edib: ”O ki qaldı Ermənistan baş nazirinin ”İsgəndər” raket kompleksi ilə bağlı bəyanatlarına, o, bizdə de suallar doğurub. Mən bunu ironiyalaşdırmaq istəməzdəm. Bu məsələyə istər Rusyanın rəsmi şəxsləri, istər parlament üzvləri, istərsə də ekspertlər tərefindən kifayət qədər şərh verilib ki, raketin 10 faiz partlaması üçün gərək xeyli çalışsan. ”Biz ”İsgəndər” raketinin atılmasıనı görməmişik. Ona görə bu bəyanat səsləndiriləndə öten gün biz yene də maraqlandıq, ancaq yox, biz bunu görməmişik. Bu sadəcə publik şəkildə deyilmiş boş söz idi”.

**“Azerbaycanda hansısa xarici
müvəlvələrin yerləşməsi...”**

Prezident İlham Əliyev deyib ki, bəzən dünyada, eyni zaman da Azerbaycanda Rusiya sülhməramlı missiyasının fəaliyyəti ilə bağlı o qədər də dəqiq olmayan fəriyiyələr irəli sürülür:

“Qarabağda sülhməramlıların fəaliyyəti müvəqqəti idir”

Prezident İlham Əliyev: “Noyabrın 10-da imzalanan bəyanat tam icra edilməlidir”

”Onların bu gün Azerbaycan ərazisində olması, eyni zamanda azad edilmiş torpaqlara Azerbaycan əhalisinin qayitması üçün də müsbət rol oynayacaq. Çünkü Ermənistanın diversiya qrupunun azad edilmiş torpaqlara göndərilməsi bunu göstərir. Ona görə həsab edirəm ki, onların fəaliyyəti müsbətdir. Bu fəaliyyət əminəm ki, belə də davam edəcək. Amma yene də Azerbaycan ərazisində hər hansı bir başqa xarici müvəlvələrin yerləşməsi müzakirə mövzusu deyil”.

**“Düşməndən intiqamımızı
döyüş meydanında aldıq”**

**Ölkə rəhbəri vurğulayıb ki,
bizim hədəfimiz ərazi bütövlüyümüzün bərpa edilməsi idir və
biz buna nail olduq:** ”Hərbi qələbə qazandıq. Bu torpaqları danişıqlar, müzakirə yolu ilə yox, hərbi yolla azad etdik. Döyüşərək, qan tökərək, şəhidlər verərək. Ədaləti bərpa etdik. Şəhidlərimizin qanını aldıq. Düşməndən intiqamımızı döyüş meydanında aldıq. Sülhməramlılara gəldikdə isə onların Azerbaycan ərazisində fəaliyyət göstərməsi müvəqqəti xarakter daşıyır, keçici xarakter daşıyır. Bu əsgərlər xüsusi missiya icra edirlər. Bu, hərbi baza anlamına gelmir. Rusyanın sülhməramlı müvəlvələri burada sülhməramlı missiyasını icra edirlər. Həsab edirəm ki, müvəffəqiyyətə icra edirlər. Hərdən bir ara-sıra müyyəyen problemlər üzə çıxır. Amma ümumilikdə Rusiya sülhməramlı müvəlvələrinin fəaliyyəti qənaətbəxş hesab oluna bilər”.

**“Ermənistanda baş
verənlər onların daxili işidir”**

President Ermənistandakı proseslərlə bağlı sualı da cavablandırıb: ”Ermənistanda indi tamamilə böhranlı vəziyyət hökm sürür. Mən onların daxili vəziyyəti ilə bağlı hər hansı bir şərh vermək istəməzdəm. Prinsip etibarı ilə bəzən vaxt başqa ölkələrin daxili işlərinə qarışmırıq. Xüsusilə də belə həssas məqamda. Ancaq mühərbiənin nəticələri dəyişməz olaraq qalır və qalacaq. Noyabrın 10-da imzalanan bəyanat icra edilir və tam icra edilməlidir. Bəyanatın müddəalarının böyük hissəsi artıq

ise hərbi əsir deyil, bunlar terrorçulardır, diversantlardır. Ermənistanda və digər ölkələr tərefindən istənilən spekulyasiyalar yersizdir”.

**“Laçın və Zəngilanda da
aeroport tikəcəyik”**

Dövlət başçısı bildirib ki, Laçın və Zəngilanda da aeroport tikiləcək: ”Füzuli aeroportun tikintisine başlanıb. Ərazilinin operativ şəkildə minadan təmizlənməsinə başlanılıb. Çünkü ilk növbədə, ərazilini minalardan təmizləmək lazım idi. Bu proses başa çatmaq üzərdir. Operativ qaydada aeroportun uçuş-eniş zolağı və naviqasiya sistemi istifadəyə veriləcək. Füzuli aeroportu beynəlxalq aeroport olacaq. Uçuş zolağı en ağır yük təyyarələri daxil olmaqla, bütün tip təyyarələri qəbul edə biləcək. Aeroportun tikintisinin nə zaman başa çatacağını söylemək çətindir, çünkü ərazilinin minalardan təmizlənməsi məsəlesi var. Biz aeroportunu bu il istifadəyə verilməsini nəzərdə tutmuşuq. Əger bütün işlər plan üzrə gedərsə, Füzuli aeroportu bu il payızın evvəlində istifadəyə veriləcək. Aeroportların tikintisi üzrə planlarımız Füzuli ilə məhdudlaşdırıb. Biz, həmçinin, Laçın və Zəngilanda da aeroport tikəcəyik. Tebii bunlar həmin əraziyin abadlaşdırılması və bərpası planları çərçivəsində həyata keçiriləcək. Biz gözləyirik ki, Zəngilan çox vacib logistika mərkəzə çevriləcək. Bildiyiniz kimi, 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəflı bəyannatın bəndlərindən biri Ermənistanda ərazi vasitəsilə Azerbaycan və Naxçıvan arasında neqliyyat dəhlizinin yaradılmasını nəzərdə tutur. Bu dəhliz tebii ki, Türkiye'nin Rusiya ilə əlaqəsini də yaradacaq. Buna görə bizim planlarımız böyükdür. Bu il ərzində biz onları həyata keçirəcəyik”.

**“Türkiyə bölgəmizdə
çox müsbət rol oynayır və
bu, çox önemlidir”**

Prezident bəyan edib ki, Türkiyə mühərbiənin ilk günlərinən çox müsbət mövqə göstərib. Sülhə, sabitliyə hesablanmış mövqə, eyni zamanda ilk günlərdə Azerbaycanın haqq işinə Türkiye öz dəstəyini verib: ”Əziz qardaşım, hörmətli Prezident Erdoğan ilk günlərdən çox qəti açıqlamalar verib. Digər vəzifəli

şəxslər - Milli müdafiə naziri, xarici işlər naziri, TBMM sədri və digər nazirlərin açıklamaları ilə bize verilən siyasi və mənəvi dəstək, həm də bizi çox gücləndirdi. Eyni zamanda bir çoxları üçün çox ciddi mesaj oldu. Müharibədən sonra da Türkiye çox olumlu mövqə göstərir. Dünən Türkiye'nin çox rəsmi şəxsləri Ermənistanda olan vəziyyətlə bağlı açıklamalar verdilər. Bu gün Azerbaycan, Ermənistanda və Rusiya arasında Baş nazir müavinləri səviyyəsində aparılan görüşlər de Türkiye tərefinə məlumatdır. Çünkü bu görüşlər bütün bölge üçün əhəmiyyət daşıyır. Həm Türkiye, həm İran, həm gələcəkdə belə bir istək olarsa, Gürcüstan ümumi platformaya qoşula bilər. Türkiye bu gün bütün dünyada güc mərkəzi kimi bütün bölgələrdə, o cümlədən bizim bölgəmizdə çox müsbət rol oynayır və bu, bölgənin sabitliyi üçün çox önemlidir”.

**“Postmühərbiə dövrü doğrudan
da yeni imkanlar açır”**

**Ölkə rəhbəri müharibədən
sonra regiondakı vəziyyəti çox
yüksek qiymətləndirdiyini deyib:** ”Regionun gələcək inkişafı üçün bu gün unikal imkanlar yaranıb. Çünkü bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, biz və bizim bir çox tərefdaşlarımız hesab edir ki, müharibə başa çatıb. Biz artıq kitabın o sehifəsini bağlamalıq və gələcəyə baxmalıyıq. Nikbinliyə digər səbəb olan amil odur ki, bizim qonşularımız da bizim fikirlərimizi bölüşür və regionun gələcək inkişafı, ineqrasiya layihələrinin icrası ilə bağlı bizim aramızda fikir ayrılığı yoxdur. Mən deye bilərem ki, Türkiye, Rusiya, İran rehbərləri ilə bu məsələ barədə mənim bir çox sohbetlərim olub. Xarici işlər nazirləri, Baş nazirlər və Baş nazirlərin müavinləri səviyyəsində məsləhətləşmələr, təmaslar olub və biz faktiki olaraq tam yekdil fikir sərgileyirik ki, bu imkanlardan maksimum səmərə ilə istifadə etməliyik. Çünkü postmühərbiə dövrü doğrudan da yeni imkanlar açır. Əməkdaşlıq üçün, qarşılıqlı ticaret üçün, kommunikasiyaların açılması üçün, yeni neqliyyat dəhlizlərinin yaradılması üçün çox unikal imkanlar yaradır. Təkçə Zəngelzur dəhlizinə eger biz fikir versək, görərik ki, bu təkçə Rusiya, Azerbaycan, Türkiye, İran, Ermənistanda maraqlarına cavab vermir, bu, qonşu ölkələrin de maraqlarına cavab verir. Yəni Avrasiyanın yeni bir neqliyyat damarı açıla bilər. Əger bu müsbət meyillər üstünlük təşkil edərsə, əlbette ki, hər bir icra edilən layihə özündən sonra digər layihəni də getirib çıxaracaq.

İsmayıllı

Prezidentin Qarabağla bağlı konkret strategiyası var

“Biz səbr və təmkinlə sonda öz məqsədimizə nail olacaqıq”

Prezident İlham Əliyev yerli və xarici jurnalistlər üçün keçirdiyi metbuat konfransında diqqət çəkdiyi önəmlü xüsuslardan biri də Qarabağın dağlıq hissəsində fəaliyyət göstərən Rusiya sülhməramlıları ilə bağlı olub.

Ölkə rəhbəri açıq şəkilde bəyan edib ki, rus sülhməramlılarının Azərbaycan ərazisində fəaliyyəti müvəqqəti, keçici xarakter daşıyır: "Bu

əsgerlər xüsusi missiya icra edirlər. Bu, hərbi baza anlamına gəlmir. Rusiyanın sülhməramlı qüvvələri burada sülhməramlı missiyasını icra edirlər. Hesab edirəm ki, müvəffəqiyətə icra edirlər. Hərdən bir ara-sıra müəyyən problemlər üzə çıxır. Amma ümumilikdə Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin fəaliyyəti qənaətbəxş hesab oluna bilər".

Ölkə başçısının vurğuladığı mə-

qamlı bağlı "Şərq"ə danışan millət vəkili Ceyhun Məmmədov deyib ki, suallara verilən cavablar bir daha göstərdi ki, cənab Prezidentin Qarabağla bağlı konkret strategiya və yanaşması var. Deputatın sözlerinə görə, bu hədəfə nail olmaq üçün Azərbaycan rəhbəri ardıcıl və məqsədönlü tədbirlər həyata keçirir: "Bildiyiniz kimi, zaman-zaman Azərbaycan cəmiyyətində sülhməramlıların fəaliyyəti geniş müzakirə olunur. Cəmiyyətdə bu məsələ ilə bağlı müəyyən narahatlıq var. Prezident İlham Əliyev məsələyə tam aydınlıq getirdi. Dövlət başçısı qeyd etdi ki, rus sülhməramlıların Azərbaycan ərazisində fəaliyyət göstərməsi müvəqqətidir. Yəni ara-sıra bezi problemlər ortaya çıxşa da, ümumilikdə sülhməramlıların fəaliyyətini qənaətbəxş hesab etmək olar. 44 günlük müharibədə esas qayəmiz erazi bütövlüyünü təmin etmek iddi və Azərbaycan buna nail oldu. Bütün Qarabağ bölgəsi Azərbaycan əraziləridir. Düzəndir, zaman-zaman ermənilər müəyyən təxribatlar töötəməyə çalışacaqlar. Ancaq biz səbr və təmkinlə sonda öz məqsədimizə nail olacaqıq. Sadəcə nəzərə alaq ki, bu, uzunmüddətli prosesdir".

İsmayıllı Qocayev

Prezident İlham Əliyev “Ana harayı” abidəsini ziyarət edib

XX əsrda bəşər tarixinə Xocalı soyqırımı kimi daxil olan qanlı faciənin 29-cu ildönümü ilə əlaqədar fevralın 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva faciə qurbanlarının xatirəsinə Bakının Xətai rayonunda ucaldılmış abidəni ziyarət ediblər.

Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırımı abidəsinin önungə əkkil qoyub, faciə qurbanlarının xatirəsini ehtiramla yad edib.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva abidənin önungə gül dəstəsi qoyub.

Zəngəzur dəhlizinin açılması ləngiyəcək

Ermənistan hakimiyəti daxili böhranı əsas gətirərək prosesi uzada bilər

Ermənistanda daxili vəziyyət getdikcə gərginləşir. Mitinqlər artıq ən pik həddə çatıb. Buna baxma-yaraq, ABŞ-da Baydenin hakimiyətə gəlisiindən etibarən devrilməsi gözlənilən Baş nazir Nikol Paşinyanın hələ də "post"undadır.

O, yənə sesucaldıcı ilə xalqın içine çıxdı, pafoslu cümlələr işlətdi, "Məni gülləleyin" dedi. Görünür, ölməyinə hakimiyətdən getmək fikri yoxdur. Hər halda öz işidir. Lakin siyaset heç də ancaq şəxsi arzulardan, istəklərdən ibarət deyil. Nəcə deyərlər, sən saydığını say, gör, fələk nə sayır. Fələyin Paşinyan üçün nə saydığı isə hələlik sual altındadır.

Millət vəkili, Azərbaycan Demokratik İslahatlar Partiyasının sedri Asim Mollazadə Ermənistandakı daxili vəziyyəti "Şərq"ə şəhər etdi:

"Hakimiyət çevrilişi üçün hüquqi-konstitusion yol yoxdur. Parlamentdə çoxluq Paşinyanın tərəfindədir. Xalq isə mübarizələrdən yorulub. İnsanlar hərbi cinayətkarların geri qayıtmasını istəmir. Odur ki, mənəcə, proseslər hələ bir müddət belə davam edəcək. Üstəgəl, təhlükəsizlik xidmətinin və polisin baş nazirin arxasında olduğunu da nəzərə almalı-ıyıq".

A. Mollazadənin fikrincə, rəsmi İrəvan möv-cud vəziyyətdən sui-istifadə edə bilər: "Bu proseslər Ermənistanın öz öhdəliklərini yerine yetirməsinə mane olmasına istisna etmirəm. Əsas öhdəlik Zəngəzur dəhlizinin açılmasıdır. Bütün region ölkələri bunu istəyirlər. Lakin Ermənistan hərbi-siyasi hakimiyəti daxili böhranı bəhənə gətirərək prosesin icrasını ləngidə bilər. Onu da deyim ki, revanşist qüvvələrin fəallaşması onlar üçün ağır nəticələrə səbəb olacaq. Düşmənlər "Dəmir yumruq" u unutmamalıdır".

Kənan

Polad Bülbüloğlu “Gəl, ey səhər”in tarixçəsini niyə gizlədir?

Fikrət Qoca: "Ailəmdə qarışılıqlar var idi, qohumlarından rəhmətə gedənlər olmuşdu, nəşr etdiyim kitaba isə qadağa qoyulmuşdu"

Söhbət 90-ci illərdə uşaqlı-böyüklü hər kəsin sevimlisine çevrilən "Gəl, ey səhər" mahnisindən gedir.

Sözügedən mahni ilk dəfə 1968-ci ildə kinorejissor Arif Babayevin "Uşaqlığın son gecəsi" filmi üçün bestələnir və filmin son kadrlarında ifa olunur.

Mahnının bestəkarı, eyni zamanda onun ən məşhur ifaçıları olan Polad Bülbüloğluna belə bir sual verilir: "Gəl, ey səhər" mahnisinin tarixçəsi haqqında nə deyərdiniz?

O isə nədənse gerçəkləri gizlədir. Belkə də mahni artıq bu anlamda sevildiyi üçün o, belə cavab verir: "1968-ci ildə Arif Babayev "Uşaqlığın son gecəsi" filmini çekirdi, o filmə musiqi yazdım. Həmin mahni da o filmən son kadrlarında ifa olunur. Bilmirəm, nəğmələrimin yaranması təkçə tamaşaçı, dinləyici üçün yox, mənim özüm üçün də hadisədir".

Bəstəkarın son cümləsi diqqətimizi çəkməyə bilmezdi: "Nəğmələrimin yaranması mənim özüm üçün də hadisədir..."

Xatırlayırsınızsa, mahnının klipi dəniz kənarında çəkilib. Polad bəy

sanki bir insanı səsləyir orada. Mahnisi ilə fəryad edir.

Mahnının sözlərini yanan Fikrət Qoca isə müsahibələrinin birində mahni haqqında bu sözləri deyib: "Gəncliyimdə, Moskvada Maksim Qorki adına universitetdə oxuyanda işlərim o qədər də qaydasında deyildi. Ailəmdə qarışılıqlar var idi, qohumlarından rəhmətə gedənlər olmuşdu, nəşr etdiyim kitaba isə qadağa qoyulmuşdu. Gərgin bir halda, unudulmuş, atılmış bir insan kimi qatarla Moskvaya gedirdim. Həmişəki qayda ilə nələrse cızma-qara edirdim. Qəfildən şeir yazmaq üçün əlimdə tutduğum kağızı buruşdurub, qatarın pencərəsindən çöle tulladım və arxasında baxdım. Mənə elə gəldi ki, "mən" və "özüm" arasında da, o

kağızla dayandığım yer arasındakı məsafə qədər çox az bir məsafə qalıb.

Birdən qatarda radio oxumağa başladı. Mənim "Ay Şəlalə" adlı bir şeirim var idi, ona mahni bestələnmişdi.

Radiodaki həmin mahni idi.

Musiqinin ortasında, "Mahnının sözləri Fikrət Qocaya aiddir" - deyə bildirlər. Mahnımız oxundu, qatar işıqlandı, dünya aydınlandı, bir anda belim dikləşdi. Öz-özümə "mən varam və həyat da gözəldir" - dedim. Mahnımızı eşidəndə hələ də bunları hiss edirəm. "Gəl, ey səhər" de belədir.

"Polad Bülbüloğlu bu mahnını 1968-ci ildə "Uşaqlığın son gecəsi" filmi üçün bestələyib və deyilənə görə, bu mahni onun Xəzər dənizində boğulan qızı Sehər üçün olan rekviyemdir. Belkə də diniyən hər kəse bu qədər təsir edə bilməyinin səbəbi budur, kim bile bilər..."

Mövzunu dərindən və daha dəqiq öyrənmək üçün xalq şairi ilə bir daha əlaqə saxlaşdıq.

Şair illər önce verdiyi müsahibəni təkzib etməsə də, bu barədə bir şey xatırlamadığını qeyd etdi. Çünkü hadisənin üstündən 53 il keçib.

Ağarza Elçinoğlu

Sabir Rüstəmxanlı seçicilərlə canlı bağlantı qurdu

Fevralın 26-da Neftçaladan seçilən millət vekili, xalq şairi Sabir Rüstəmxanlı feysbuk üzərindən canlı bağlantı vasitəsi ilə seçicilərlə görüşüb.

Ötən seçkilərdən bir il keçdiyini, bunun üçün də hesabat və görüşün vacib olduğunu vurğulayan S.Rüstəmxanlı vətəndaşlarla indiyə qədər 8 dəfə görüşdүünü qeyd edib.

Canlı bağlantı zamanı seçicilər problemlərini yazıb, Sabir Rüstəmxanlı həmin məsələlərə bir-bir aydınlıq gətirib, həll yolunda köməklik edib.

Çingiz Qənizadə: "Bəzən seçicilər elə şey tələb edir ki, bu, deputatın həll edə biləcəyi məsələ deyil"

Problemlər, əsasən, işsizlik, su və yol ilə bağlı olub.

Millet vekili, həmçinin, qazi və şəhid ailələrinin problemlərinə də diqqət yetirib.

Qeyd edək ki, millet vekilinin bu addımı insanlar tərəfindən rəğbətə qarışanıb.

Mövzu haqqında "Şərq"ə fikir bildirən eks-deputat Çingiz Qənizadə millət vəkilinin bu addımını çox müsbət qarşıladılığını bildirdi: "Bu gün dünyada her şey inkişaf edir. Elm, texnika və s. Əger insanlarla virtual əlaqə saxlamaq mümkünür, bu da təqdirəlayiq haldır. Yəqin ki, Sabir müəllim indiki durumda, insanların çox toplaşmasının uyğun olmadığı bir dövrə feysbuk üzərindən görüşə üstünlük verib. Bunu alqışlayıram. Eyni zamanda videogörüntü vasitesilə seçicilərlə görüşən digər millət vekilleri də var. Mən

onları da addımlarını qiymətləndirirəm.

Hesab edirəm ki, deputatlar müxtəlif vəsítələrdən istifadə etməklə seçicilərlə görüşməlidirlər. Onlarla daima temasda olmalıdırlar.

Amma bəzən seçicilər elə şey tələb edir ki, bu, deputatın həll edə biləcəyi məsələ deyil. Millət vəkillərinin imkanı xaricindədir. Vətəndaşlar icra strukturları və digər qurumların üzərinə düşən məsələlərin həllini deputatlardan istəyirlər. Bu da başadışlıdır. Düşünürəm ki, hər qurum öz üzərinə düşən vəzifəni normal icra etmə deputatlara olan bele tələblər də azalar.

Bugünkü reallıq bundan ibarətdir. İstər Sabir Rüstəmxanlı, istərsə də digər lərin bu formatda seçicilərlə əlaqə saxlaması müsbət haldır və buna davam etmək lazımdır".

Ağarza Elçinoğlu

"Çətinliklər varsa, onlar tez bir zamanda aradan götürüləcək"

Elçin Əmirbəyov: "Hərbçilərin maaşları ilə bağlı məsələ dövlət rəhbərliyinin nəzarəti altındadır"

"Hərbçilərin maaşları ilə bağlı məsələ birbaşa dövlət rəhbərliyinin nəzarəti altındadır".

Bunu APA-ya açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse prezidentinin köməkçisi Elçin Əmirbəyov deyib. O bildirib ki, Azərbaycan dövləti öz əsgərinin qayığısına qala biləcək bir dövlətdir: "Ümid edirəm ki, bu məsələdə hər hansı çətinliklər varsa, onlar da tez bir zamanda aradan götürüləcək".

Polkovnik Elxan İbrahimov öz vəzifəsindədir

Müdafiə Nazirliyi məlumat yayılıb

Bəzi elektron media resurslarında polkovnik Elxan İbrahimovun Tibb Baş İdarəsinin reisi vəzifəsindən azad edilməsi ilə bağlı məlumat yayılıb.

Müdafiə Nazirliyindən bildirilib ki, polkovnik Elxan İbrahimov əvvəl olduğu kimi hazırda da Tibb Baş İdarəsi reisinin müavini vəzifəsindədir.

Qeyd edilib ki, Tibb Baş İdarəsinin reisi vəzifərinin icrası müvəqqəti olaraq polkovnik Firdiaddin Nəbiyevə həvalə edilib.

ki, ikinci Qarabağ mühərbiyəsində ermənistanda təmənnasız silah yardımı edildi. Rusiya yenə də bu mövqeyini davam etdirir. Amma ne qədər çalışalar da, Ermənistən çox ağır durumdadır".

A.Nağı vurğulayıb ki, İrəvana çoxlu sayıda silah yardımı etsələr də, Ermə-

Rusiya həmişə müttəfiqinə silah yardımı göstərib

Ancaq indi Ermənistən ordusu elə vəziyyətdədir ki, uzun müddət özüne gələ bilməyəcək

Prezident İlham Əliyev yerli və xarici jurnalistlər üçün mətbuat konfransı keçirib. Jurnalistlərin suallarını cavablandırıb dövlət başçısı mühüm məqamları diqqətə çatdırıb:

"Bu yaxınlarda səhv etmirməsə, Ermənistən prezidenti və Rusiyadakı Ermənistən səfiri deməsi ki, Rusiya Ermənistən ordusunun müasirləşməsində iştirak edəcək. Nəyə görə?! Hansı məqsədlə? Buna elə bir ehtiyac yoxdur... Bele bir hakimiyətə dağıdıcı silah vermək olarmı? Bizim əsas hərbi texnikamız Rusiya istehsalı olan texnikalardır. Ermənistəndən ferqli olaraq, biz heç vaxt Rusiya istehsalı olan texnikadan şikayətlenməmişik. Bu, dünyada ən yaxşı texnikalardan biridir. Sadəcə, düzgün əllərdə olmalıdır ki, sonra kimse ittiham etməyəsən".

Prezidentin çıxışını "Şərq"ə şərh edən Qarabağ Azadlıq Təşkilatının (QAT) sədri Akif Nağıyin sözlərinə görə, cənab Prezident dünən Ramana qəsəbəsindəki yaşayış kompleksindəki çıxışında söyledi ki, bəzi qüvvələr Ermənistən ordusunu yenidən qurmaq isteyirlər: "Necə

nistan ordusunun yenidən qurulması və özünə gəlməsi mümkün olmayacağı: "Olmayan ruhun geri qaytarılması çətin məsələdir. Təbii ki, dövlətlər arasında müyyəyen münasibətlər var. Hər kənənçik ki, öz ordusunu gücləndirsin. Cənab Prezident Azərbaycan Ordusunun təkmilləşdirilməsi, dünyada olan ən yeni silahların alınması ilə bağlı açıqlamalar verir.

Ölkə başçısı bu istiqamətdə hərtərəflə işlərin görüldüyüünü bildirir. Qarşı tərəf mögləbiyyətini qəbul etməsə, başqa yollara el atsa, Azərbaycan hər zaman hazırlıqlıdır. Bu mənada Ali Baş Komandan tama-mile düzgün mövqedədir.

Ona görə də hərbi baxımdan müvafiq tədbirlər davam etdirilir".

Yeganə Bayramova

Heç bir şübhə ola bilməz

Ermənilər minaları xəritə əsasında basdırıblar

"Əsas çətinlik minalarıdır. Çünkü erməni tərəfi mina sahələrinin xəritəsini bize təqdim etmədi və bu, yeri gəlməkən, cinayet olaraq qiymətləndirilə bilər. Çünkü hərbi əməliyyatlar sona çatandan sonra hərbi və mülki şəxslər arasında mina partlayışlarından hələk olanlar olub. Buna səbəb minalı sahələrin xəritəsinin təqdim olunmasına olub".

Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yerli və xarici jurnalistlər üçün videoformatda keçirdiyi mətbuat konfransında deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, növbəti dəfə erməni tərəfinin davranışlarının qeyri-səmimiyyindən emin olur: "Sözləri ilə əməlliəri düz gəlmir. Biz onlara hərbi əsirleri, önlərinin meytlərini təhvil verdik. Biz özümüzü əxlaq normaları, insanlıq davranışları çərçivəsində aparıraq. Mina xəritələrinin bizə verilməməsi hərbi qulluqçu və dinc sakinləri şüurlu şəkildə ölüme düşər etməkdir. Hansı eməkdaşlıqdan səhəbet gedə bilər ki?".

Prezidentin diqqət çekdiyi məsələyə münasibət bildirən politoloq Nurlan Qələndərli "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycan işğaldən azad etdiyi ərazilərdə bütün imkanlardan maksimum yararlanmaqla minatəmizləmə prosesini davam etdirir. Amma ərazinin geniş olması, minalanmış sahələrin miqyasının kiçik olmaması, yəni yüzlərlə kvadrat kilometr ərazini əhatə etməsi, üstəlik də Ermənistən "xəritə təxribatı" işləri xeyli çətinləşdirir. "Təbii ki, cinayətkar dövlətin "xə-

"Mütləq bu sənəd Azərbaycana təqdim olunmalıdır"

ritə oyunu" vasitəsilə həyata keçirmek istədiyi plan aydınlaşdır. İlk olaraq onlar maksimum surətdə çoxlu insanın hələk olmasına müvəffəq olmağa səy göstərirlər. İkinci isə, azərbaycanlıların bu ərazilərə qayıdışına müvəqqəti də olsa mane olmağa çalışırlar və müddəti mümkün qədər uzatmağa cəhd edirlər".

Politoloq əlavə edib ki, Ermənistən mütləq şəkildə minalarla müşələrin xəritəsini vermelidir: "Çünki bu, beynəlxalq hüquq normaları əsasında qəbul edilmiş müvafiq konvensiyaların təbəbidi. İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə mülki və hərbi şəxslərin minaya düşməsi məhz bu təxribatın nəticəsidir və hərbi cinayət hesab olunur. Eyni zamanda, bu cür qeyri-konstruktiv mövqə regional təhlükəsizliyə ciddi təhdid yaratmaqdır. Bunun qarşısını almaq üçün beynəlxalq təşkilatlar adekvat addımlar atmalı - məc-

buredici tədbirlər görməlidirlər. Çünkü ermənilər üçtərəflə bəyənatın müdədalarını icra etmə əvəzinə, hələ də sənədin şəhri ilə məşğul olurlar. Eyni zamanda, siyasi təxribatlarını və hərbi cinayətlərini davam etdirməkdərlər. Hazırkı mərhələdə isə bu "xəritə oyunu" üzərində aparırlar. Ermənilərin səbəb kimi göstərdiyi bəhənə isə çox bəsidiir və qətiyyən inandırıcı deyil: "bu xəritələr yoxdur". Təbii ki, bu, ermənilərin yüzlərlə yalanından sadəcə biridir. Reallıq budur ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərlə minalarla, partlamamış hərbi surətlərlə, tərkibində partlayıcı olan qurğularla və müharibənin partlayıcı qalıqları ilə çirkənmiş sahələrdir. Və şübhə yoxdur ki, minalar xəritə əsasında basdırılıb. Buna görə də Ermənistən mütləq bu sənədi Azərbaycana təqdim etməlidir".

Aynurə Pənahqızı

Ermənilərin minalanmış

“xəritə”si

Ramil Həsən: “Basdırılmış minaların yerini göstərməməkdə israr edən Ermənistana beynəlxalq müstəvidə iddia qaldıra bilərik”

Mühəribələr tarixinin ən acıcaqlı statistikalarından biri mülki şəxslərin minalarlardan əziyyət çəkməsidir. Beynəlxalq təcrübəyə əsasən, münaqişələr bitdikdən sonra əksər hallarda minali sahələrin xəritələri qarşı tərəfə təqdim edilir ki, gələcəkdə mülki əhalilər bundan zərər görməsin.

Ermənistən isə 30 il yaxın müddətdə işğalda saxladığı Azerbaycan torpaqlarının minalanmış xəritələrini nəinki təhvil vermir, hətta bu ərazilərdə hər yeri, herbi təyinatı olmayan torpaqları belə minala'yıb. Təbii ki, burada məqsəd mümkün qədər çoxlu sayıda mülki şəxslərin həlak olmasıdır.

Yaxın keçmişə nəzər salsaq, Birinci Qarabağ mühəribəsində minlərlə dinc sakının herbi məqsədlər üçün basdırılmış minaların qurbanı olduğunu görə bilerik. İkinci Qarabağ savaşı sona çatıb. Lakin Azerbaycan tərəfi nə qədər çalışsa da, minali sahələrin xəritəsini əldə edə bilmir. Ermənistən xəritəni verməkdən bo-

Sualımızı cavablandırıran millət vəkili Ramil Həsən “Şərq”ə vurğulayıb ki, Qarabağda inkişaf strategiyası və əhalinin ora qayıtmaları üçün əsas maneə həmin ərazilərin minalarlardan təmizlənməsidir.

Deputatın sözlerinə görə, şübhəsiz ki, vətəndaşlarımızın azad edilmiş ərazilərə gec qayıtmaları müyyən güc və qüvvələrə sərf edir: “Bu, beynəlxalq hüquq nöqtəyi-nəzərdən çox kobud qanun pozuntusudur. Mühəribə bitdikdən sonra qarşılıqlı şəkildə addım atılır və minalar-dan təmizlənmə prosesi üçün sənədlər qalib ölkəyə təqdim edilir. Təəssüf ki, Ermənistən bunu etmir və böyük bir cinayətə yol verir”.

Parlement üzvünün fikrincə, Azerbaycan tərəfi belə olan halda ilk olaraq

yun qaçırr. Müəyyən iddialara görə, Rusiya dövləti minali sahələrin hərəda yerləşdiyini bilir. Belə olan halda dövlətimiz alternativ olaraq hansı tədbirlər görə bilər?

İsrail və Türkiye ilə, həmçinin beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığını gücləndirməlidir: “Dövlətimiz həmin əlkələrin minali ərazilərin temizlənməsi təcrübəsindən istifadə edə bilər. Vaxt itirməmək üçün hazırda türkiyəli mütehəssisler ölkəmizə gəliblər. Onsuz da bu proses davam edir. Azad olunan kəndlərde müxtəlif layihələrin həyataya keçirilməsi minalar təmizlənməmiş necə mümkün ola bilər? Ona görə də dövlətimiz üzərinə düşən imkanlardan maksimum istifadə edərək minalarlardan təmizləmə işini görməlidir. Lakin real bir həqiqət var: Xəritə Azərbaycana təqdim olunsaydı, bu iş qısa müddədə bitərdi. Beləliklə, kommunikativ nəqliyyat yollarının açılması, mülki əhalinin sağ-salamat qayıtmasisi baş tutardı. Azerbaycan yanvarın 15-də Avropa Məhkəməsinə müräciət edərək Ermənistən vandallizm siyaseti ilə bağlı maddi və mənəvi təzminat tələb edib. Eyni zamanda basdırılmış minaların yerini göstərməməkdə israr edən Ermənistəna beynəlxalq müstəvidə iddia qaldıra bilərik.

Azerbaycan, Türkiye və Rusiya arasında münasibətləri hər gün yeni iqtisadi və siyasi platforma çərçivəsində davam edir. Bunu nəzəre alsaq, minali ərazilərin xəritəsinin Ermənistəndən alınması üçün Rusiyanın mövqeyindən istifadə edə bilərik. Bu məqamlar bir-birini tamamlamalıdır ki, bölgədə sülhə və təhlükəsizliyə xidmət edən işlər həyata keçirilsin”.

Yegane Bayramova

Yaddaşımızdan heç vaxt silinməyəcək

Minlərlə azərbaycanlı “Ana harayı” abidəsi öünüə gedərək öz ehtiramlarını ifadə ediblər

Xocalı soyqırımının ildönümü hər il Azərbaycan və dünyadan bir çox ölkəsində qeyd olunur. Bu tədbirlərdə ermənilərin Xocalıda tövədiklərini əks etdirən foto-stendlər, sənədlə filmlər nümayiş olunur, soyqırımı həqiqətlərini əks etdirən kitablar sərgilənib.

Dünen minlərlə azərbaycanlı əllerində gül dəstələri ilə Bakıda Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış “Ana harayı” abidəsi öünüə gedərək öz ehtiramlarını ifadə ediblər.

Bu gün Moskvada yenə temas olacaq

Azerbaycan, Ermənistən, Rusiya baş nazir müavinlərinin növbəti görüşüdür

Qarabağla bağlı üçtərəflı bəyanatda nəzərdə tutulan Azerbaycan, Ermənistən və Rusiya baş nazir müavinlərinin növbəti görüşü fevralın 27-də Moskvada keçiriləcək.

Trend-in məlumatına görə, bunu Rusiya baş nazirinin müavini Aleksey Overçuk deyib.

O əlavə edib ki, Ermənistəndəki hadisələrə baxmayaraq, rəsmi Yerevan da görüşdə iştirak edəcəyini təsdiqləyib.

Çevriliş gözənlənilmir

Paşinyan hələ də arxasındaki 100 minlik böyük kütləyə güvənir

“İndiki proseslər Rusiyanın özü üçün də çətin məcrada gedir”

O, xalqa müraciətində vəzifədən getmək niyyətində olmadığı bildirib. ABŞ Dövlət Departamenti Ermənistəndə bütün tərəfləri gərginliy artırmamış, hərbçiləri isə siyasetə qarışmamağa çağırıb. Dövlət Departamentinin rəsmisi Ned Prays Ermənistəndə baş verənləri diqqətlə izlədiklərini bildirib: “Bütün partiyalara əsas demokratik prinsipi xatırladıraq, dövlətlərin silahlı qüvvələri daxili siyasetə qarışmamalıdır. ABŞ Ermənistəndəki demokratik prosesləri və institutları, demokratyasını və suverenliyini dəstəkləməyə davam edir. Liderləri fikir ayrıılıqlarını sülh yolu ilə həll etməye çağırıraq”.

Politoloq Ceyhun Əhmədli “Şərq”ə açıqlamasında deyib ki, Ermənistəndəki proseslər qarışdırmanın yeni mərhələsidir. Lakin ekspert hesab edir ki, Ermənistəndə baş verənlər re-vanşistlərlə əks qüvvələr arasın-

“Ermənilər keçmiş siyasi qüvvələrə ikinci dəfə etimad göstərməyəcək”

dakı qarşıdurma deyil. Çünkü orduñun Baş Qərargah rəisi Orik Qasparyan revanşistlərdən yana çıxış etmir: “Ümumiyyətlə, Ermənistəndə revanşist düşüncəde olanların yenidən hakimiyyətə gəlməsi mümkün görünmür. Ermənilər keçmiş siyasi qüvvələrə ikinci dəfə etimad göstərməyəcək. Məsələ ondadır ki, Paşinyan indiyədək Rusiyanın 10 noyabr üçtərəfli sazişi ilə bağlı təlimatlarını həyata keçirirdi və hər hansı problem görünmürdü. Nə oldusa, son günlərdə oldu. Daha doğrusu, Serj Sarkisyanın Baş nazir Paşinyana ünvani lağlığı ittiham dolu “İsgəndər” raketi və Paşinyanın ona cavabı fonunda proseslər gərginleşdi.

İndi hər şey baş nazirin etrafına nə qədər tərəfdəş, xalq dəstəyi toplayacağından asılıdır. Əgər Paşinyanın əvvəlki dönenlərdə olduğu kimi bu dəfə də etrafında yüz minlərlə erməni yığa bilsə, o, hakimiyyətini qoruyub saxlaya-

biləcək. Ümumiyyətlə, xalqın iradəsi ortadadırısa, heç bir kənar ölkə, xarici qüvvə hansısa bir dövlətdə çevriliş edə bilmir. Hələlik görünən odur ki, Ermənistəndə Paşinyanı dəstəkləyən böyük bir kütlə var”. Analitik vurğulayıb ki, Paşinyan mühəribədən sonra orduya, hərbi güc strukturlarına özüne yaxın adamları təyin etmişdi. Qasparyan özü Paşinyana o qədər de uzaq figur deyildi: “Onun “Qarabağ klanı” ilə ümumiyyətə elaqəsi yoxdur. Görünür, baş na-

malaşdırarsa, ortaya təzə siyasi fiqurlar çıxarsa, Moskva bu kartdan yararlana bilər. İndiki proseslər Rusiyanın özü üçün də çətin məcrada gedir”.

C.Əhmədli Ermənistəndə hərbi çevrilişin baş tutacağınan inanmadığını deyib: “Ermənistəndə hakimiyyəti dəyişmək üçün kütənin dəstəyi şartdır. 2018-ci mart-may aylarındaki proseslər onu göstərdi ki, erməni xalqının gözü açılıb. Coxları gözləyirdi ki, mühəribədə acı məlubiyyətlə üzləşmiş Paşinyan hakimiyyətdən gedəcək, xalq onun istefasını tələb edəcək və s. Amma bunun əksi baş verdi. 2020-ci ilin dekabr ayında Ermənistənə “Gullap” şirkəti sorğu keçirdi. Nəticələr göstərdi ki, 38 faiz respondent Paşinyanın hakimiyyətdə qalmasını, 45 faiz isə getməsini istəyir. Fikir verirsəsə, arada o qədər böyük forq yoxdur. Maraqlı məqam odur ki, bu yaxınlarda həmin şirkətin yeni sorğusuna əsasən, Paşinyanı dəstəkləyənlərin say nisbəti 40 faizə yaxınlaşıb. Deməli, Ermənistəndə hər şey Paşinyanın arzuladığı istiqamətdə gedir. Çünkü erməni xalqı birmənəli olaraq həm meğlubiyyətə, həm də digər problemlərə görə əsas günah kim keçmiş hakimiyyətləri görür. Əlbəttə, ölkədə Paşinyan hökumətinə qarşı çıxan kesim de var. Amma onların etirazları radikal seviyyədə deyil”.

İsmayıllı Qocayev

İranlı jurnalistin təxribatçı sualına tutarlı cavab verildi

“İran Türkiyə kimi həqiqi, səmimi qardaş dövlət deyil ki...”

Dünən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xarici jurnalistlər üçün videoformatda mətbuat konfransı keçirib. Tədbir zamanı ölkə başçısı təxminən 4 saat ərzində Azərbaycan, rus, ingilis, türk dillərində 35 media qurumu jurnalistinin 50-dən artıq sualını cavablandırıb.

İranın “Mehr” agentliyinin jurnalistinin suali prezidentin iradına səbəb olub. İranlı jurnalist ikinci Qarabağ müharibəsində terrorçu qrupların olması barede sual verib.

İlham Əliyevin cavabı belə olub:
“Bir məsələyə aydınlıq getirmek isteyirəm. Siz terrorçu qruplardan danışdırınız, hansı məlumatlara istinad edirsınız, hansı ölkələrdən alınmış məlumatlardan söhbət gedir?..”

Jurnalıst çətin vəziyyətə düşərək deyib: “Müxtəlif ölkələrin xəber agentlikləri bu barədə yazırıqlar. İcazənlizlər onların adını sadalamayılmış”.

Prezident isə qeyd edib: “Sizin sualınız ittiham formasındadır. Hər hansı məlumat haqqında danışarkən mənbe-

qued edilməlidir. Siz mənə dəqiq məlumat vera bilmirsiniz. Kimisə ittiham etmək asandır, siz onu sual formasında vera bilərsiniz, amma dediyinizin arxasında durmalısınız”.

Jurnalıst daha da çətin duruma düşüb və “gəlin ikinci sualıma cavab keçək”.

İlham Əliyev isə deyib: “Mən hesab edirəm ki, siz özünü birinci sualınıza cavab verdiniz. Ele hesabatlar, məlumatlar yoxdur ki, müharibə zamanı hər hansı terrorçu qrup iştirak edib. Bunlar uydurulmuş məlumatlardır. Təəssüf edirəm ki, dost ölkənin jurnalısti belə

sualları verir. Bizim Ordumuz torpaqlarımızı işgaldən azad edib”.

Məlum vəziyyətlə bağlı
“Şərq”ə danışan Azərbaycan Demokratik Partiyasının (ADP) sədri Sərdar Cəlaloğlu deyib ki, qələbə qazandığımıza görə İran bize meyillənib: “İran Türkiyə kimi həqiqi, səmimi qardaş dövlət deyil ki... Bəzən İranın maraqları Azərbaycanla ziddiyət təşkil edir, bəzən de Ermənistanla yaxınlaş etməyi daha uyğun hesab edirlər. Hər bir jurnalıst öz dövlət maraqlarından çıxış edir. O da dövlət maraqlarından çıxış edərək belə münasibət bildirir.

S.Cəlaloğlu əlavə edib ki, iranlılar müharibədən əvvəl ermənilərlə eyni millətdən olduqlarını deyirdilər: “Faktiki olaraq qələbə qazanmışıq, dünyada nüfuzumuz artıb. Uzun illər Ermənistanda iqtisadi əlaqələr yaratmaları, hərbi cəhətdən də təsir etmələri göstərir ki, İranın Azərbaycanın güclənməsində marağı yoxdur”.

Aygün Tahirqızı

Müharibəyə başlamağa heç bir imkanları yoxdur

“Ermənilər qorxularından rus qoşunlarının Zəngəzurda yerləşməsini xahiş edirlər”

Prezident İlham Əliyev dünən keçirdiyi mətbuat konfransında bir sıra mühüm məqamlara toxunub. O, Ermənistən revanşist meyillərindən də danışaraq bildirib ki, düşmən qıcası həvəsinə düşsə bu, ona baha başa gələcək:

“Ermənistən siyasi dairələri anlamalıdır ki, hər hansı bir qıcası cəhd Azərbaycan tərəfindən ciddi şəkildə cəzalandırılacaqdır.

Biz hər hansı ciddi bir təhlükə görsek, dərhal cavab verecəyik. Ona görə də xəbərdarlıq edirəm ki, qıcası cəhdəri olmamalıdır. 10 noyabr bəyanatı Ermənistən tərəfindən tam icra olunmalıdır. Tədricən, addım-addım sülh regiona gələcək”.

Yəni Ermənistən nə qədər ki, gec deyil, ağlıni başına yiğmali, konstruktiv siyaset yeritməyə başlamalıdır. **Millet vəkili, politoloq Rasim Musabəyov rəsmi İrəvanın intiqam meyilləri barədə** “Şərq”ə danışdı: “Müharibəyə başlamaq üçün heç bir imkanları yoxdur. Ermənilər qorxudan rus qoşunlarının Zəngəzurda yerləşməsini xahiş edirlər. Belə olan halda hərbi əməliyyatları necə bərpa edə bilərlər? Yox, əger “dəlilik” eşqinə düşərlərə, biz onları “ağıllandıracaq””. Bundan əmin olsunlar”.

Kənan

Xocalını unutmamalıyıq “Onu həm də beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırımlıyıq”

Bu gün Xocalı faciəsinin növbəti ildönümüdür. Düz 29 il əvvəl yeri sakınlara divan tutulub, soydaşlarımıza qarşı vəhşiliklə töredilib, şəhər yer üzündən silinib. Şəqirdlərimiz həmin həqiqətləri in-di tarix dərsliklərində oxuyurlar.

Əlbəttə, belə de olmalıdır. Çünkü keçmişine gülə atanı gelecek topa tutar. Biz keçmişimizi unutmamalı, tariximizə sahib çıxmali və neticə çıxarmalıq. Əks halda tarix bizi hələ çox sınağa çəker...

Sevindirici haldir ki, dünyanın ayri-ayrı ölkələrində yaşanan soydaşlarımıza tarixi həqiqətlərimizin unudulmaması üçün əllərindən gələnlərdir.

Rusyanın Kursk vilayətindəki Azərbaycan icmasının rəhbəri Qasim Kerimov “Şərq”ə açıqlamasında soyqırının budəfəki ildönümünü fərqli aurada keçirdiyi

mizi bildirdi: “Biz Xocalı faciəsini nəinki unutduramalı, onu həm də beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırımlıyıq. Çünkü bu hadisə bəşəriyyətə qarşı cinayətdir. Biz bu il Xocalı soyqırımı bir az başqa ab-havada - qəlebə sevincinin müşayiəti ilə qeyd etdik.

Bu isə Prezident, Ali Baş Komandanın müdrik siyaseti nəticəsində mümkün olub.

Hətta mən deyərdim ki, dövlət başçısı fövqəlüğün göstərdi. Azərbaycan həqiqətlərinin yayılmasında az da olsa mənim də xidmətim olduğunu na görə fərəhliyəm.

Biz Rusiya Prezidentinə, bütün güc strukturlarına müvafiq qaydada müraciət etdik. İşimiz budur. Nə qədər ki, canımızda can var, vətənimizin rifahi, taleyi uğrunda mübarizə aparaçaq”.

Kənan

Yaranan fırsatlarından Azərbaycanın istifadəsini istəyənlər...

Cümşüd Nuriyev:
“...Səpi özümüzdən olan baltalardır”

Ermənistanın siyasi böhran yeni bir səviyyəyə yüksəlib. Müxalifət əvvəller hər gün mitinq keçirib Nikol Paşinyanı siyasi səhnədən “süpürməyə” çalışırdı, indi ordu Baş nazirin istefası tələbi ilə çıxış edir. Buna cavab olaraq Paşinyan “Facebook” səhifəsindən Ermənistən ordusunun Baş Qərargah rəisi Onik Qasparyanın vəzifəsindən azad edildiyini elan etdi.

Paşinyan ordunu hərbi çevrilişə cəhdə günahlandırdı və tərəfdarlarını mitinqə çağırıldı. İrevandaki son olaylar bəzi məsələlərin yenidən gündəm gəlməsinə də şərait yaradıb. Bəzi iddialar var ki, Azərbaycan fırsatlarından istifadə edib, digər ərazilərimizi də nəzarətə götürə bilər.

Siyasi elmlər doktoru, politoloq Cümşüd Nuriyev “Şərq”ə açıqlamasında bildirib ki, belə iddiaların irəli sürülməsi çox təhlükəli bir kampaniyadır.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın yaranmış vəziyyətdən istifadə edib addım atmasına dair səslənən fikirləri daha çox Rusiyanın maraqlarına xidmet edən adamlar yayırlar: “Azərbaycana belə bir problem lazımdır. Əvvəla ölkəmiz istər Laçın dəhlizi, istərsə də Xankəndi olsun, bütün hallarda düzgün siyaset yürüdüb, bu ərazilərə tam təyinənəcək. May ayından etibarən həmin ərazilərə qayıtməga başlayacaq”.

Bu, birmənalı olaraq belədir. Söyügedən iddiaların gündəmə gətirilməsi hakimiyyətdə bir qrup şəxsin işidir. Qorxular

ki, korrupsiyaya görə həbs edilme növbəsi onlara gələb çatacaq. Ona görə də ölkədə qarşılama yaratmağa çalışırlar.

Bunun üçün yeganə yol odur ki, Azərbaycan Ordusu Xankəndi və Laçın koridoruna hücuma keçsin. Təbii ki, bölgədə də rus ordusu dayanıb. Beləliklə, Azərbaycan əldə etdiyi bütün nailiyyətləri itirsin”.

C.Nuriyev qeyd edib ki, bu fikir söyleyənlərin məqsədi ölkədəki daxili vəziyyəti qarışdırmaqdır: “Bir məqamı dərk etmək lazımdır: neçə illər ərzində mübarizə aparıldı, bütün xristian dünyası Ermənistəni müdafiə etdi. Azərbaycan Prezidenti ve ordumuz 44 gün ərzində ermenilərin elindən her şeyi aldısa, deməli, ölkə başçısı peşəkar bir siyasetçidir.

Baş verənlər Ermənistən daxili işidir. Söyügedən ideyanı yayanlar Azərbaycanı sevmirlər. Onların əsas məqsədi “5-ci kolon”dan alıqları sıfırılsı icra etməkdir. Belələrinin bir adı var: rəhmətlik İsmayıllı Şıxlı demişkən, “sapı özümüzdən olan baltalardır”.

Yeganə Bayramova

Prezidentin Zəngəzurla bağlı çıxışı tarixi reallıqlara söykənir

Boran Əzizli: "Dövlət başçısının hə bəyanatında mühüm mesajlar var"

Prezident İlham Əliyev dünən yerli və xarici jurnalistlər üçün videoformatda keçirdiyi mətbuat konfransında Azərbaycan-Ermənistən sərhədində düşməndən azad olunmuş torpaqlarımız barədə də danışıb. Dövlət başçısı vurğulayıb ki, Şərqi Zəngəzurda, Qubadlıda, Zəngilanda, ümumən işgaldən azad edilmiş sərhədən ərazilərdə Ermənistən qoşunları yoxdur və orada sülhdür. Ölkə rəhbəri tarixi Azərbaycan torpaqlarında heç bir incidentin yaşandığını vurğulayıb:

"Bəzi kəndlər hansı ki, onların bir hissəsi Azərbaycan ərazisində yerləşir, orada incident yaşanır. Çünkü orada Ermənistən Ordusu, Sərhəd Qoşunları mövcud deyil. Biz o ərazilərdə Ermənistən dinc əhalisine qarşı heç bir addım atmırıq. Əksinə, bəzi Ermənistən əhəlilerini birləşdirən yol Azərbaycan ərazisindən keçir və ermənilər bu yoldan yararlanır. Biz həmin yolda "Azərbaycana xoş gəlmışsınız" yazılı bir lövhə quraşdırmışıq. Anlayıram ki, bu, Ermənistəndən qıçıq yaradır. Ancaq biz onu başqa niyyətlə yerləşdirmişik. Biz istəyirik ki, bize məxsus olan qaytarılsın". Məlumat üçün deyək ki, dövlət başçısının ilk dəfə "Şərqi Zəngəzur" ifadəsini işlətməsi sosial şəbəkələrdə müzakirələrə səbəb olub. Çünkü ermənilərin özlərinə "dövlət" qurduları - Zəngəzur, Dərələyəz, Göyçə, İrəvan və digər ərazilər tarixi Azərbaycan bölgələridir. Buna rəğmən,

caq biz Ermənistən qarşı torpaq iddiası irəli sürmürük, halbuki süre bilərik. Cünnati indiki Ermənistən yerleşdiyi ərazi qədim türk, Azərbaycan torpaqlarıdır" fikirləri ile dəfələrlə bu məsələyə toxunub ve fikirlərini beyan edib. Zəngəzur məsəlesi isə bir az fərqlidir.

1920-ci il 10 avqustda Rusiya KP-nin Qafqaz Bürosu Azərbaycanın bolşevik rəhbərliyinin razılığı olmadan Naxçıvanın Şərur-Dərələyəz bölgəsini Ermənistənə vermek berəde qərar çıxarıb. Qarabağ və Zəngəzur isə Azərbaycanla Ermənistən arasında "mübahisəli ərazilər" elan olundub. Zəngəzurun Ermənistənə verilməsi 1920-ci il noyabrın 30-da keçirilən Azərbaycan KP-nin MK Siyasi və Təşkilat bürələrinin birgə iclasının qəbul etdiyi qərarla həll edilib. Bu mahalda məskunlaşanların böyük hissəsi azərbaycanlılar olub. Zəngəzur bölgəsini 2 yere: - Qərbi Zəngəzur qəzası və Şərqi - əhalisinin kürdlərdən ibaret olmasına görə "Kürdüstan" qəzasına bölmək təklif edildi. Qafan, Gorus, Qarakilsə (Sisian), Mehri və "Kürdüstan" qəzasından (Zəngilan, Qubadlı və Laçını) ibarət mahalda XX əsrin əvvəllerində 149 türk, 91 kurd və 81 erməni kəndi var idi. Nəticədə Zəngəzur qəzasının təqribən yarısına qəderi Azərbaycan SSR tərkibində qalıb. Lakin 1920-ci ilin 1 dekabrında Azərbaycanın Zəngəzur mahalının böyük hissəsi Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Ermənistənə

verilib. 1988-ci ildə təkcə Zəngəzurda deyil, Göyçədə, Dərələyəzdə, İrəvanda, Vedidə - indiki Ermənistən adlanan torpaqlarda yaşayan azərbaycanlılar dədə-baba yurdlarından qovulublar. Kütləvi terrora mərur qalan azərbaycanlıların son nümayəndələri məcburiyyət qarşısında qalıb Zəngəzuru tərk edəndən sonra, burada onlara məxsus yüzlərə tarixi, maddi-mədəniyyət abidələri ermənilər tərəfindən dağıdılaraq məhv edilib. Zəngəzurun Ermənistənə qalan hissəsi 3 bölgəyə - Sünik, Vayots-Zor və Qeqarqunki əyalətlərinə bölündüb. Əyalətin Azərbaycanda qalan hissəsində isə Zəngilan, Qubadlı və Laçın rayonları yaradılıb. 1992-93-cü illərdə isə Zəngəzurun bu əraziləri də ermənilər tərəfindən işğala məruz qalıb.

Tarixçi-alim Boran Əzizli "Şərqi"ə açıqlamasında bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin ifadələri göstərir ki, dövlət başçısı qədim torpaqlarımızın tarixini kifayət qədər dərindən bilir. Alimin sözlərinə görə, dövlət başçısının hə bəyanatında mühüm mesajlar var: "Prezident tarixi hadisələri çox dəqiqliklə araşdırır, çıxışlarında mühüm faktları dila getirir. Qədim yurdumuz olan Zəngəzurun ermənilərə peşkəş edilməsi barədə çox danışılıb. 1920-ci ilin əvvəlində bolşevik Rusiyası tərəfindən Zəngəzur vilayətinin 405 min desyatın ərazisi Ermənistən SSR-yə verilib. Bu addım Naxçıvanı ana Vətəndən ayrı salmaq məqsədi daşıyırı və Azərbaycan üçün ağır felaket idi. Bir məqamı xüsusi qeyd edim ki, Rusyanın Qafqaza gelişinə qədər erməni və azərbaycanlılar arasında ziddiyət, qarşidurma olmamışdı. Lakin Rusyanın Ermənistən "dövləti" yaratmaq fikrine düşməsindən sonra iki xalq arasında qəfil düşməncilik başladı. Ermənilər qədim dövrlərdən etibarən Qaraqoyunu, Ağqoyunu və Səfəvi dövlətinin tərkibində rahat, təhlükəsiz şəkildə yaşayıblar. Əfsuslar olsun ki, Rusyanın Cənubi Qafqazda möhələnlənmək cəhdini iki xalq arasında qarşidurmanın yaranmasının əsasını qoyub. Bu baxımdan Prezidentin çıxışı tamamilə doğrudur və tarixi reallıqlara söykənir. Dövlət başçısının qədim torpaqlarımızla bağlı faktlara diqqət çəkməsini alıqəşləyir".

İsmayıllı Qocayev

Dilavər Əzimli aparatdan ayrılmayıb

Alim uzun müddət bu şəkildə yatacaq

Koronavirusa yoluxan tarixçi-alim Dilavər Əzimli FHN-in Ziğdakı Modul tipli xəstəxanásında müalicə alır. Bir müddətdir ki, alim amansız virusla mübarizə aparır.

D.Əzimlinin sağlıq durumu ilə bağlı "Şərqi"ə danışan onun heyat yoldaşı Arzu Qaziyeva tarixçinin hələ də EKMO(ECMO) aparatına qoşulu olduğunu söyləyib: "Uzun müddət bu şəkilde yatacaq. Bir ara yaxşılaşma müşahidə olundu, amma sonra dayandı. Müalicəsi davam edir. Ciyərin nə vaxt fealiyyətə başlayacaqını deye bilmirlər. Bir az uzun prosesdir. Vəziyyəti ağır-stabil qiymətləndirilir".

Samirə

Son sutkada 219 nəfərdə koronavirus aşkarlanıb

180 nəfər sağalıb, 4 nəfər vəfat edib

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün
Ümumi yoluxanın sayı	233989
Ümumi sağalanın sayı	228479
Aktiv xəstə sayı	2297
Ümumi test sayı	258362
Ümumi ölüm sayı	3213
Yeni yoluxanın sayı	219
Yeni sağalanın sayı	180
Bugünkü test sayı	6908
Bugünkü ölüm sayı	4

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 219 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 180 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərar-gahdan "Şərqi"ə verilən məlumatə görə, COVID-19 üçün götürülen analiz nümunələri müsbət çıxmış 4 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 233 989 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 228 479 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 3 213 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 2 297 nəfərdir.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 6 908, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 2 583 362 test aparılıb.

Prezident İlham Əliyev dünən yerli və xarici jurnalistlər üçün keçirdiyi mətbuat konfransında müüm məsələlər barədə danışıb.

Həmçinin qardaş ölkə ilə əməkdaşlığı toxunan dövlət başçısı bildirib ki, Türkiyədən yeni müasir silahlar alınacaq. Əlbəttə, bu, ölkələrimiz arasındakı tərefdaşlığı, qardaşlığın növbəti təzahürü kimi

Türkiyədən yeni silahlar alınır

Bu, Azərbaycan üçün böyük hərbi üstünlükdür

qiyamətləndirilməlidir. Biz rəsmi Ankara ile bütün sahələrdə olduğu kimi, hərbi sənayede də six əməkdaşlıq edirik.

Məsələ barədə "Şərqi"ə fikir bildirən ehtiyatda olan polkovnik Şair Ramaldanovun fikrincə, bu, bizim üçün böyük dividenddir: "Azərbaycan hərbi sənayesi yaranandan Türkiyə ilə tərefdaşlıq edir. İndi də bizim hərbi sistemimizdə Türkiyənin

texnikasından geniş istifadə olunur. Bu mənada Bayraqdarları xüsusi vurğulama lazımdır. Həmin silahlardan idarəciliyə, optik sahələrdə geniş istifadə olunur. Ümumiyyətə, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin şəxsən rəhbərliyi ilə hərb sənayemizin inkişafına xüsusi diqqət göstərilir, müasir avadanlıqlar alınır. Beləliklə, biz təkcə Türkiyə üçün deyil, digər ölkələr dən ötrü də maraqlı tərefdaşlıq".

Ş.Ramaldanov gələcək

planlardan da danışdı: "Azərbaycan və Türkiyənin eyni məhsulun istehsalı ilə bağlı birge layihəsi var. Fikrime, bu barədə yaxın vaxtlarda açıqlama verilecek. Eyni zamanda işğaldən azad olunmuş ərazilərin minadan təmizlənməsi işində də Türkiyənin texnikaları bize çox kömək olur. Bir sözə, Prezidentin söylədiyi fikirlər iki qardaş ölkənin əməkdaşlığını bir daha təsdiq etdi".

Kənan

Ermənistəndəki hadisələr...

Kremli: Hələ ki, Qarabağla bağlı razılaşmanın icrasına təsir göstərməyib

Ermənistəndə baş verən hadisələr hələ ki, Dağlıq Qarabağla bağlı razılaşmanın həyata keçirilməsinə təsir göstərməyib.

APA-nın Moskva müxbirinin xəberinə görə, bunu Kremlin mətbuat katibi Dmitri Peskov "İrəvandakı vəziyyətə görə Moskva Dağlıq Qarabağ razılaşmasının pozulmasına təhdid görürmü" səuluna cavab verərkən deyib.

"Xeyr, hələ ki, hər şey həyata keçirilir. Ermənistəndə baş verən hadisələrə baxmayıaraq, Qarabağla bağlı razılaşmaların həyata keçirilməsi yolunu tutmaq vacibdir", - deyə Kremlin sözüslü vurğulayıb.

Müharibə zamanı ailəsi ilə danışmayıb

Sadiqlə birgə döyüşənlərin əksəriyyəti şəhid olub

Şəhidlərimizden yazmağa davam edirik. Adətən onlar həq-qında danışmaq çətindir. Çünkü özünü ən uca məqamların qarşısında aciz hiss edirən, iki cümləni zorla, boğularaq, qə-hərlənərək dile getirirən. Yazmaq da eyni hissəleri yaşıdır adama. Ürəyin yanır ve bu odu-alovu gözünün yaşı da söndürmür. Onlarla ayrı-ayrı tanış olmaq və size tanıtmaq isə bizim ən ümde vəzifemizdir.

Bugünkü yazımızın baş qəhrəmanı - şəhid Azayev Sadiq Xubarov oğlunun həyat yoluna nəzər salıq.

O, Quba rayonunun Qonaq-kənd qəsəbəsində 11 avqust 1992-ci ildə dünyaya göz açıb. Aslan Aslanov adına orta məktəb-

de təhsil aldıdan sonra 2010-cu ildə hərbi xidmətə yollanıb. İgidimiz atasını vaxtsız itirib, 3 bacının bir qardaşı olub. Uşaqlığı dağlarında, at belində keçib. Atasının tüfəngini fürsət tapdıqca götürüb, gülə atarmış.

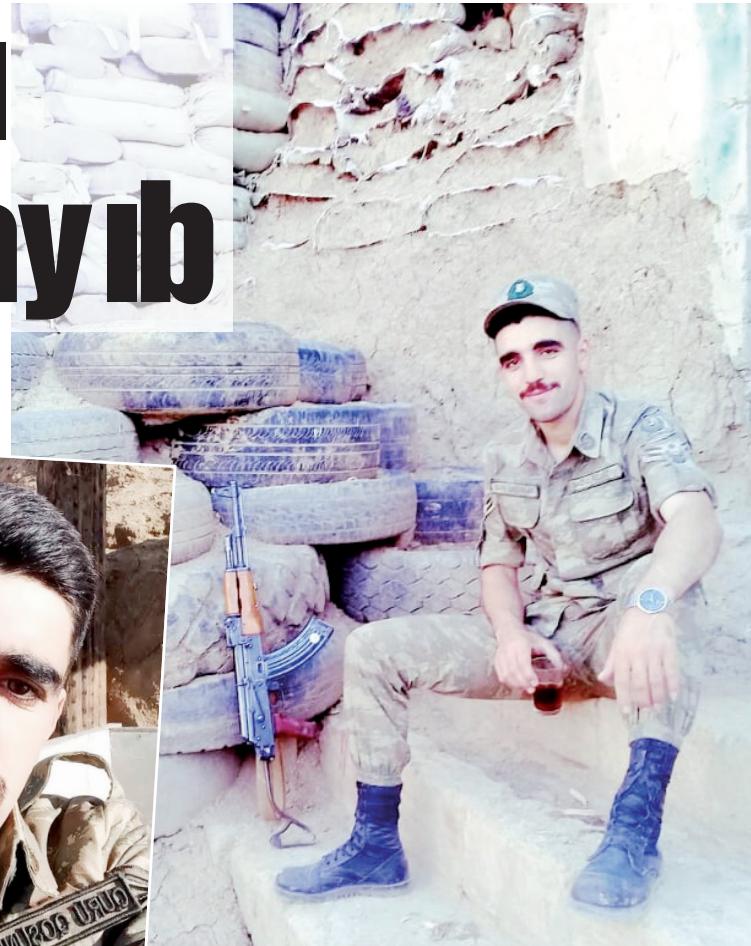
Bu cəsərəti Vətən oğlu 2016-ci ildə orduda gizir rütbəsi ilə çalışmağa başlayıb. Beyləqan rayonunda Haramı düzündə 3 ildən çox xidmət edib. Vətən mühərabəsinə komandir kimi qatılıb. Füzuli uğrunda gedən döyüşlərdə mərcə şəhadətə ucalıb. Silahdaşlarının sözlerine görə, Sadiq onları mühasirədən çıxarıb, özü şəhadət şərbəti içib.

Bir döyük yoldaşı danışır ki, Sadiq yeganə insan olub ki, minamyotu səngərin içində qoydurub, ermənilərə atıb: "Döyük vaxtı

bizi ayırdılar, aramızda 100 km məsafə vardi. Deyirdi ki, qoyma, əsgərlərə nə isə olsun".

Sadiqin həyatını xilas etdiyi silahdaşlarından biri neql edir: "Men yaranananda Sadiq başımın üstə durub, qışqırkı ki, təxliyyə harda qaldı axı? Onun səyi nəticəsində yardım gəldi, məni çıxardılar. Bu heç vaxt yadimdən çıxmaz.

"Şərq"lə həmsöhbət olan şəhidin bacısı Mələk xanım deyir ki, o, mühəribə zamanı ailəsi ilə danışmayıb: "Fikri bizdə qalar, kövrələrik deyə əlaqə yaratmırı. Təkcə bibim oğlu ilə soraqlaşıb. Son dəfə deyib ki, mən ya neytralda, ya da düşmən səngərində şəhid olacam. İmkan vermərəm ki, düşmən bizim səngəre yaxınlaşın. Dediyi kimi də olub. Cox şücaətlər göstərib. Qardaşığın

"Son dəfə deyib ki, mən düşmən səngərində şəhid olacam. İmkan vermərəm ki, düşmən bizim səngəre yaxınlaşın"

yaxınlığında digər posta düşmən basqın edib, mühasirəye salıb. O, təkbaşına çıxıb və ordakıların dadına yetişib. Ona deyiblər ki, getmə, onların vəziyyəti çox pisdir. Təkbaşına nə edəcəksən? O isə qulaq asmayıb. 20-dən çox əsgəri ölümdən qurtarıb. Həmin əsgərlər söyləyir ki, Sadiq gəlməsə, bizi minamyotla vuracaqdılar və birimiz də sağ qalmayacaqdıq. Minamyotçu ermənini və daha bir neçəsini vurub. Açıq, üzbez döyüşdə, neytralda 6 metrlik məsafədən başından güllə yarası alıb. Danışdıqlarım onun döyük yolunun sadəcə cüzi hissəsidir. Çünkü silahdaşları bize geləndə də, yaxanda da xanım olduğumuz üçün çox detallı məlumat verirlər. Amma deyirlər, tək onu bilin ki, Sadiq

əvəzolunmaz insan id. Döyük yoldaşlarına, əsgərlərinə qarşı həssaslığı her adamda olan bir xüsusiyyət deyil. Əsgərləri şəhid olmasın deyə özünü sıper edib. Onun haqqında danışanda həyecanlı, təsirlənirəm. Deməli olduğum sözlərin çoxunu dile getirə bilmirəm".

Mələk xanım deyir ki, Sadiqə döyüşənlərin əksəriyyəti şəhadətə yüksəlib: "Bir neçəsi de yaralıdır və müalicə alırlar. Sağalıqca anamı ziyarətə gəlirlər, qardaşının məzarı üstə gedirlər".

Qeyd edək ki, Sadiq Azayev ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Füzulinin azad olunması"na görə medalları ilə təltif olunub.

Samirə Ərəblinski

"Fikri bizdə qalar, kövrələrik deyə əlaqə yaratmırı. Təkcə bibim oğlu ilə soraqlaşıb"

"Son dəfə deyib ki, mən düşmən səngərində şəhid olacam. İmkan vermərəm ki, düşmən bizim səngəre yaxınlaşın"

İkinci Qarabağ savaşı yolumuzu göstərdi

Azərbaycan Ordusu bundan sonra üstünlüyü Türkiye və NATO modelinə verəcək

Odur ki, çağdaş türk ordu modeli bizim üçün ən məqbul modeldir.

Ali Baş Komandanın fikirləri haqqında "Şərq"ə danışan hərbi ekspert Ədalət Verdiyev deyib ki, Qarabağ problemi ilə

əlaqədar Azərbaycan daim ehtiyacdan artıq silahlı qüvvələr saxlamağa məcbur idi: "Vətən mühərabəsi zamanı sefərbərlik və qismən hərbi vəziyyətin elan olunması ilə ölkəmiz əlavə resurslarını da orduya sərf edərək

bu sayı maksimuma çatdırı. Hazırda Qarabağ münaqişəsi demək olar ki, həllini təpib. Ermenistan ordusunda Azərbaycana ciddi müqavimət göstərəcək potensial qalmayıb. Belə olduğu üçün Azərbaycan səfərbərliklə orduya cəlb etdiyi heyəti tərxis etdi. Bir-iki ay sonra isə xidmət müddəti bitən şəxsi heyət de ordudan buraxılacaq. Bundan sonrakı mərhələdə isə Azərbaycan daha kompakt, lakin daha böyük texniki imkanlara malik peşəkar

ordu yaradacağı ehtimal olunur. Biz artıq Türkiye modelindən son döyük əməliyyatlarında uğurla istifadə etdik, onun üstün tərəflərindən yararlandıq. İkinci Qarabağ savaşı da göstərdi ki, keçmiş Sovet doktrinası üzərində qurulan ordular müasir təmassız mühəribələrin tələbələrinə tam cavab vermir, effektivliyi də azdır. Ona görə indi Azərbaycan Ordu quruculuğunda üstünlüyü Türkiye, doyalılığıla NATO modelinə verəcək. Ordunun silahlanmasında daha çox təmassız mühəribə vasitələrinin və idarəolunan sursatların tətbiqi gözləniləndir. Ümumilikdə isə bu tam doğru yanaşmadır.

Birge istehsal sahələrinin fəaliyyəti də gözlənilir. Zənniməcə, yaxın iki il ərzində ordumu-zun reformaları həyata keçəcək, Azərbaycanın hərbi doktrinası da mövcud vəziyyətə, ordunun vəzifə və imkanlarına uyğunlaşdırılacaq".

Samirə Ərəblinski

Ölkədə peşə təhsilinə maraq göstərənlərin sayı il-dən-ilə artmaqdadır. Təhsil naziri Emin Əmrullayev de "Gələcək üçün peşə təhsili və telimi" layihəsinin təqdimatı zamanı bildirib ki, bu il əvvəlki illərə nisbətən peşə təhsilini seçənlərin sayında 27 faiz artım müşahidə olunub. O qeyd edib ki, gənclərin peşə təhsilinə olan marağını artırmaq məqsədi-lə 35 ümumi təhsil müəssisəsində peşə təmayüllü siniflər də açılıb.

Bu günləri peşə təhsilline maraq nə səbəbdən qaynaqlanır? Peşə təhsilində daha çox nələrə üstünlük verilməlidir? Nə üçün ali təhsil alan gənclərimiz peşə təhsili alanlardan fərqli olaraq iş tapa bilmirlər?

Bu barədə "Şərq"ın suallarını cavablandırıran təhsil eksperti Kamran Əsədov bildirib ki, Azərbaycanda ali təhsil müəssisələrində əmək bazarının tələblərinə cavab verən kadr hazırlığı demək olar ki, tam şəkildə həyata keçirilmir: "Universitetlərimizin məzunlarının yalnız 42 faizi ali təhsilini başa vurduqdan sonra işlə təmin olunur. Bu ona görədir ki, onların bilik və bacarıqları əmək bazarının tələblərinə cavab vermir. İlk növbədə orta və ümumtəhsil müəssisələrində təhsil alan şagirdlərin bilik və bacarıqları əmək bazarının tələblərinə cavab verməlidir. Lakin göründüyü kimi, universitet məzunlarının yalnız 42 faizi işlə təmin oluna bilir. Orta ümumtəhsil məktəblərini bitirənlərin yalnız 40 faizi ali təhsil almağa gedir. Hesab edirəm ki, mehdud sayıda orta ümumtəhsil məktəblərində peşə təmayüllərinin açılması heç bir effekt verməyəcək. Birincisi, ora gedən uşaqların sayı tam şəkildə formalışmayıacaq. İkincisi, orada bu tədrisi həyata keçirəcək müəllimlər və resurslar yoxdur. Üçüncüsü de bizim orta ümumtəhsil məktəblərimizin maddi-texniki bazası

Peşə təhsili öhə çıxa bilmir

Gərək əmək bazarının tələblərinə cavab verən yeni sistem formalasın

"Məhdud sayıda orta ümumtəhsil məktəblərində peşə təmayüllərinin açılması heç bir effekt verməyəcək"

standartlara cavab vermir və ümumiyyətlə, yoxdur. Hesab edirəm ki, buna vəsait ayırmak sadəcə vaxt itkisidir".

Təhsil eksperti qeyd edib ki, ümumiyyətlə, Azərbaycanda texniki peşə təhsili sistemini maraq aşığı səviyyədədir: "İnkişaf etmiş ölkələrdə məzunların 40-60 faizi ümumi orta təhsilindən sonra ilkin texniki peşə təhsili müəssisələrinə daxil olduğu halda, Azərbaycan üçün bu göstərici 11 faizdir. Ölkədə 5500 nəfərdən artıq işçi heyətinə malik olan 116 dövlət və iki özəl texniki peşə məktəbi və kolleci fəaliyyət göstərir. Bu məktəb və kolleclərin qeydiyyatdan keçmiş və 150-dən artıq müxtəlif fənn və ixtisas üzrə təhsil alan 23800-dən artıq tələbəsi var. Azərbaycanda ilkin texniki peşə

təhsili sisteminde bir çox problemlər mövcuddur. Texniki peşə məktəbləri və kolleclərində tədris olunan proqramlar ekşə hallarda eyni olur və proqramlar təkrarlanır. Digər mövcud problemlərdən biri de bir çox təhsil müəssisələrinin əsasən qacqın və məcburi köçkünlər ailələrinin yaşadığı yere çəvirilmişdir. İlkin peşə təhsili müəssisələrinin binaları olduqca köhnəlmüş vəziyyətdədir və dövlət büdcəsindən maliyyələşmə mexanizmləri qeyri-müəyyəndir. Məktəb və kolleclərdə istifadə edilən dərslik və tədris planları çox vaxt müasir tələblərə cavab vermir. Münasib maliyyələşmə mexanizmlərinin və əlaqədar hüquq normalarının, eləcə də təhsil müəssisələrinin fəaliyyətləri üçün qabaqcıl monitoring və qiymətləndirilməsi olmalıdır".

dirmə mexanizmlərinin olmaması və işçi heyətinin təlim səviyyəsinin qeyri-müəyyən olması da problemlər arasındadır. Bir çox hallarda müxtəlif sahibkarlıq tiplərinə aid olan müəssisələrlə texniki peşə təhsili müəssisələri arasında əlaqələrin zəif olması, ümumi təhsil müəssisələrində peşə təmayüllərinin olmaması və təhsil müəssisələrinin əmək bazarının ehtiyaclarına cavab verə bilməməsi kimi problemlərlə də qarşılaşılır".

K.Əsədov hesab edir ki, Azərbaycan tez bir zamanda əmək bazarının tələblərinə cavab verə biləcək yeni və daha cəlbedici ilkin texniki peşə təhsili sistemi imic formalaşdırılmalıdır: "Hazırda məzunlarla əmək bazarının tələbləri arasında kəmiyyət və keyfiyyət baxımından böyük üçurum var. Bu addım ölkənin müasirələşdirilməsinə və beynəlxalq müstəvilde rəqabətə davamlılığının

təkmilləşdirilməsinə kömək edəcək. Yeni texnologiyaların yaradılması və enerjiye qənaət, alternativ enerji və yaşıl texnologiya daxil ol-

maqla texnoloji və ekoloji istehsal tələbləri baxımından tələb olunan iqtisadi və sosial dəyişiklikləri sürətləndirən innovasiyaların təqdim edilmesi də bu addımın tərkib hissələri olmalıdır. Tədris prosesini müasirələşdirmək üçün texniki sahə üzrə lazımı bacarıq və biliklərə malik olan daha çox müellim yətişdirilməlidir. Səməresizliyin və ancaq özəl sektorun inkişafının

dəstəklənməsinin qarşısını almaq üçün dövlət texniki peşə təhsili sistemi səməreləşdirilmelidir. Müasirələşdirme təkmilləşdirilmiş hüquq normaları vasitəsilə müasir tələblərə, texniki peşə təhsili işçilərinin təkmilləşdirilmiş tədris prosesinə, maliyyə dəstəyi və maddi-texniki təminatın təkmilləşdirilməsi, eləcə də təkmilləşdirilmiş idarəetmə strukturlarına əsasən həyata keçirilməlidir. İlkin texniki peşə təhsili sisteminde çalışılan əməkdaşların təkmilləşdirilmiş tədris, təkrar tədris və professional iżəliliş proseslərindən keçmələrinə, maddi baxımdan və yaxşı motivasiya olunmalarına, eyni zamanda texniki sahə üzrə müəllimlər üçün fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsi

yolu ilə dərəcələr üzrə və rəqabətə əsaslanan əmək haqqı miqdarlarının yaradılmasına ehtiyac var. Texniki peşə təhsili

sisteminin dəyişməsi üçün digər mühüm sahə maliyyə dəstəyi və maddi-texniki təminatın təkmilləşdirilməsidir. Biz coxmənbəli maliyyə sxemləri tətbiq etməli və

təhsil müəssisələrinin özlerini maliyyələşdirməsi yolu ilə, müvafiq hökumət fondlarından və beynəlxalq dəstək proqramlarından səmərəli şəkildə istifadə edərək ilkin texniki peşə təhsili müəssisələrinin maddi-texniki təminatını qismən təkmilləşdirmək bədənənəkar vəsaitlərin əldə edilməsinə nail olmaliyiq".

Aynurə Pənahqızı

Toy və yas mərasimlərinə icazə verilməlidir

Fazıl Mustafa: "İcazə verin 20-30 nəfərlə də olsa camaat məclisini keçirsin"

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı journalistlərə açıqlamasında deyib ki, dini mərasimlər və toy məclislərinin bərpası ilə əlaqədar müvafiq addımlar atılacaq.

Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə danışan millet vəkili Fazıl Mustafa isə qeyd edir ki, Mübariz bəyin açıqlaması həmin məsələ ilə

bağlı müsbət düşüncənin olmasının göstəricisidir: "Toy və yas mərasimlərinin gecikdirilməsi çox yanlış düşüncədir. Yaxın bir zamanda buna icazə verilməlidir. Bu istiqamətdə mütləq addım atılmalıdır. Uzun müdəddət kifaiyyətli olmalıdır. İnsanlar övladına toy edə bilmir. Restoranda olmasa da olar. İcazə verin 20-30 nəfərlə də olsa camaat məclisini keçirsin. Bununla da mövzu qapansın.

Bir aydan sonra Müqəddəs Ramazan ayı başlayır. İnsanların bir qismi doğru dini düşüncəyə sahib olmadığına görə həmin müddət ərzində toy etmədən çekinir. Bu səbəbdən bir ay müdəddətində vətəndaşlara toy edə bilmək şansını vermək lazımdır. Tebii ki, məclislərin keçirilməsinə nəzarət mütləqdir.

Mərasim zamanı insan sayının çox olmamasına riayət edilməlidir. Mübariz Qurbanlının açıqlama vermesi də bu yönələ müsbət fikirlərin olduğunu göstərir. Sadəcə, buna praktikada əməl etmek və konkret qərar vermək gərəkdir".

Aytac Ali

Bir müddət önce tibb elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Rəşid Mahmudov koronavirusa yoluxmuşdu. O, infeksiyanın öhdəsində gələrək sağlamlığına qovuşub.

"Şərq" Rəşid müellimlə əlaqə saxlayaraq həzirkı sağlıq durumu ilə maraqlanıb. R.Mahmudov sağalmasında "Gömürük" hospitalının böyük rolunu olduğunu söylə-

"...Az qala ölmüşdüm"

Rəşid Mahmudov sağalacağına inanmındı

yib: "Oranın işçiləri çox qayğılı və yaxşı çalışırlar. İnanın, ölüünü diridlərlər. Onların baş həkimi də, onun müavini də mənim tələbəm olub. Maskə ilə gələrlər deyə tanımadım. Gündə iki dəfə məni yoxlayırdılar. Hətta Avropada, Amerikada belə xəstəxana yoxdur. 24 saat işleyirlər. Tibb bacıları qabiliyyətlər, insan pərvərdilər. Başqa bir xəstəxanadan bir xəstə gətirdilər, vəziyyəti ağır idi. Onu da sağaltdılar. Hər birinə

təşəkkür edirəm. Dövlət və dövlətçiliklər budur. Hər kəs öz işini mükəmməl görə, dövlətimiz və dövlətçiliyimiz də inkişaf edər. Səhəhetimə gəlinə, düzü, sağalacağımıza inanmındı. Məni təcili yardım ilə digər bir xəstəxanaya aparırlar, cihaza qoşular. Bir maşından digərinə keçənə qədər az qala ölmüşdüm. İndi əvvəlki kimi gümrəham, sağlamam, fəaliyyətimi davam etdirirəm".

Samirə

Baş nazir legitmiliyiini qorumağa can atır

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə Ermənistanda Baş naziri Nikol Paşinyanın telefonla danışdı. Telefon danışı Ermənistanda tərəfinin təşəbbüs ilə baş tutub.

"Danışqlar zamanı Ermənistanda ki vəziyyət müzakirə olundu. Putin Ermənistanda asayışın və əmin-amanlığın qorunması, vəziyyətin qanun çərçivəsində həll edilmesi lehənə danışdı. Dövlət başçısı, həmçinin,

"Erməni generalların iqtidara qarşı itaetsizliyi də ciddi məsələdir. Bunun Moskvanın razılığı ilə reallaşlığı qənaetindəyəm"

Şahinoğlu Ermənistana baş nazirinin Putine zəngi barədə "Şərq"ə danışdı: "Paşinyan bu zənglə rəqiblərinə göstərmək istəyirdi ki, Kreml qanuni hökuməti tanır. Onun bu günlərdə

bütün tərəfləri təmkinli olmağa çağırırdı", - deyə Peskov bildirib.

Görünür, Paşinyan köhnə adətindən əl çəkmir. Yenə telefonu əlinən yerə düşmür. Bu isə "quyruğunun qapı arasında qalmasının" göstəricisidir...

"Atlas" Araşdırma-lar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan

Paşinyan Kremlən sonra Vaşinqton və Parislə də təmasa keçəcək

Vaşinqtonla, Parislə təmasa girecəyini də istisna etmirəm. Bildiyiniz kimi, Rusiya dövlət başçısı ümumi sözər deməklə, sabitlikdə maraqlı olduğunu bildirmək kifayətləndi. Əslində həqiqətən belədir. Putinin Paşinyandan xoş gelməsə də, vətəndaş qarşılmasının başlanmasında maraqlı deyil. O, Ermənistana baş nazirini cəzalandırır. Məqsədi isə Paşinyanı tamamilə itaetkar etməkdir.

E.Şahinoğlunun fikrincə, Ermənistən iqtidarıın vəziyyəti getdikcə çətinleşəcək: "Paşinyan məglub ölkənin baş naziri olsa da, reytinqi az deyil. Dünənki mitinqdə müxalifətin 5 min, Paşinyanın isə 10 min tərəfdarının olması dediyimiz fikrin təsdiqidir. Deməli, baş nazirə dəstək var. Amma o, hakimiyətdə qalmağı bacarsa da, vəziyyəti getdikcə çətinleşəcək. Çünkü ölkədə iqtisadi vəziyyət pisləşir. Erməni generalların iqtidara qarşı itaetsizliyi de ciddi məsələdir. Bunun Moskvanın razılığı ilə reallaşlığı qənaetindəyəm".

Kənan Novruzov

Rusiya fərqli mövqe göstərdi

Türkiyə Ermənistandakı proseslərə daha doğru münasibət sərgilədi

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Ermənistandakı olaylara münasibət bildirib. O qeyd edib ki, Ermənistanda hərbçi-lerin çevrilişə cəhd etməsi qəbul edilməzdür:

"Biz hər cür çevrilişə qarşıyiq. Xüsusilə hərbçi çevrilişləri qəbul etməyimiz mümkün deyil. Bir idarəcilik dəyişikliyinə gediləcəkse, bunu Ermənistana xalqı etməlidir".

Politoloq Əhəd Məmmədli qardaş ölkənin İrvandakı hadisələrə baxışını "Şərq"ə də-yərləndirib. Analitik vurğulayıb ki, Türkiye və Rusiya Ermənistanda baş verənlərdə bir-birinin əleyhinə çıxış etdi: "Türkiyə hərbçi qıymətinə əleyhine olduğunu açıqladı. Rusiya İrvandakı hadisələrin daxili məsələ olduğunu bildirdi. Amma başqa ölkələrdə, məsələn, post-sovet məkanında belə hallar olanda Rusiya bu cür mövqe bildirmirdi. İndi isə özü kenardan Ermənistanda yaşananlara müdaxilə edir. Paşinyan ayaqda qala bildi, xalqı meydana çağırıdı. Baş verənlərdə Türkiyənin mövqeyinin daha doğru olduğu üzə çıxdı. Düzdür, ola bilsin ki, Rusyanın Paşinyanı devirmək məqsədi yoxdur. Sadəcə, Paşinyana xəbərdarlıq edildi. Lakin bu onlar perspektivdə Ermənistanda cərəyan edəcək proseslərə təsir edəcək".

Yeganə Bayramova

"Gördüklərim hələ də xatırəmdə canlanır"

Rza Deqqəti: "Qarabağ mühəribəsində gördükərimi unuda bilmirəm"

"Qarabağ mühəribəsində gördükərimi unuda bilmirəm, gördükərim hələ də xatırəmdə canlanır".

Bunu məşhur fotojurnalist Rza

Deqqəti ADA Universitetində Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümü ilə bağlı anım tədbirində çıxışında deyib.

Yanvar faciəsində Azərbaycana gəldiyini xatırladan fotojurnalist həmin dövrə bura, Bakıya xarici jurnalisticin gəlməsinin çox çətin olduğunu deyib: "Yanvar faciəsindən sonra 1992-ci ilde mühəribənin başladığını, Xocalı qırğını barede eşitdim və yenidən Azərbaycana gəldim. Vəziyyətin necə ağır olduğunu gördüm. Yüz minlərlə qaçqın və məcburi kökün gördüm. Onlar ac idi, evsiz idi, onlar evlərindən torpaqlarından məcburi çıxarılmışdı".

Mühəribə dövründə çekdiyi fotoları təqdim edən fotojurnalist bu fotolar barede, onların tarixi barede məlumat verib. R. Deqqəti həmin dövrə mühəribə əsirlərinin dəyişdirilməsi prosesində iştirak etdiyi deyib.

O bildirib ki, erməni və azərbaycanlı əsirlərinin dəyişdirilməsi zamanı həmin əsirləri görəkən əsirlik dövründə onlara qarşı davranışındaki forqı görmək çətin deyildi: "Mən Ermənistandan qaytardığı azərbaycanlı əsirlərin vəziyyətini, onların travmasını gördüm".

Fotojurnalist həmcinin bildirib ki, o bir sırada münaqişələrdə Burundi, Livan, İran-İraq, Balkan mühəribələrində olub: "Lakin men burda gördükərimi hələdə xatırlayıram, bu faciəli idi".

Xocalı faciəsini xatırlayan fotojurnalist deyib ki, azərbaycanlıların cəsədlər tanınmaz hala salınmışdı, onlara işğəncə verilmişədi.

O, belə fotosun beynəlxalq məhkəmələrə təqdim olunmalı, beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmalı olduğunu deyib.

Torpaq bizimdir, qanun da bizimdir

"Qarabağda rəsmi dil məsələsi ilə bağlı dəyişiklərə qarşı maraqlı反应. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dünən yerli və xarici jurnalistlər üçün videoformatda keçirdiyi mətbuat konfransında deyib. "Dağlıq Qarabağı hər kəs Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanır. Düşünürem ki, bu, cinayətkar xunta rejiminin son nəfəsidir, son cəhdleridir.

Azərbaycanda yeganə rəsmi dil Azərbaycan dilidir. Ona görə də Azərbaycan ərazisində başqa dilin rəsmi statusu ola bilməz. Eyni zamanda biz heç bir dili qarşı hər hansı məhdudiyyət qoymuruz. Bildiğiniz kimi, rus dili Azərbaycanda çox geniş istifadə olunur. Azərbaycanda 340-a yaxın rus bölməli məktəb mövcuddur. Ermənistanda isə bu rəqəm sıfırdır. Yalnız orada rus hərbi kontingentinin USAqları üçün məktəb var. Onlar rus dilini qadağan edirlər. Bütün dillər kimi, erməni dili de Azərbaycanda qorunacaq", - deyə dövlət başçısı bildirib.

Prezidentin Qarabağda rəsmi dil məsələsi ilə bağlı çıxışına münasibət bildirən siyasi-şəhərçi Azər Həsərət "Şərq"ə açıqlamasında vurğulayıb ki, konstitusiyamıza görə, dövlət dilimiz Azərbaycan dilidir. Eyni zamanda ekspert əlavə edib ki, Azərbaycanda yaşayan milli azlıqlar, etnik qrupların nümayəndələri də öz dillərində danışa, onu inkişaf etdirə, hətta öz dillərində təhsil ala bilərlər: "Təbii ki, bu məsələdə Azərbaycan vətəndaşı olan ermənilər də istisna deyil. Yəni onlar öz dillərində həm təhsil ala, həm də dillərini yaşada bilərlər. Qeyd

"Heç kim Azərbaycan ərazisində rus dilinə əlavə status verilməsini tələb edə bilməz"

edim ki, rus dili Azərbaycanda Sovet dönməndən miras qalmış və geniş istifadədə olan dillərdəndir. Hətta deyərdim ki, xarici dillərdən birincisidir. Rus dilinə münasibət Azərbaycanda təhkimlidir. Yəni Ermənistandan fərqli olaraq bu dilə qarşı düşmən münasibət yoxdur. Azərbaycanda dövləti ister rus millətindən olan vətəndaşlarımız, istərsə də rus dilini ana dili kimi qəbul edən insanlarımız üçün hər cür şərait yaradıb. Buna baxmayaraq, Azərbaycanda konstitusiyaya görə, yalnız Azərbaycan dili rəsmi dövlət dili kimi istifadə olunur. Yəni bu dildə bütün rəsmi yazılmalar və dövlət işləri həyata keçirilir. Heç kim başqa bir dildə bu işləri həyata keçirə biləz, o cümlədən də Xankəndi mərkəz olmaqla Qarabağın kiçik bir hissəsində yaşayan erməni əhalimiz də".

A.Həsərət əlavə edib ki, ermənilər Azərbaycan ərazisində hansısa xarici dile, o cümlədən də rus dilinə əlavə üstünlük, status verilməsini də

Ermənilər təxribatlarından əl çəkməlidirlər

tələb edə bilməzler: "Birincisi, ona görə ki, ermənilərin dili erməni dilidir, rus dili deyil. Onlar erməni dilinin qorunması qayğısına qalırlarsa, biz bunu anlayışla qarşılıyırıq. Lakin xarici bir dile əlavə status verilməsi ilə bağlı təşəbbüs irəli sürmələri təbii ki, qəbul edilən deyil. Azərbaycan dövləti də məhz bunda uyğun davranışmadadır. Ona görə də Qarabağda qalan erməni vətəndaşlarımız ağıllarına başlarını toplamalıdır. Yeni onlar Azərbaycanın əsəblərini tarıma çəkməkdən əl çəkməlidirlər. Onsuz da bütün dünya qəbul etdi ki, o torpaqlar Azərbaycan torpaqlarıdır.

Hətta bu gün orada sülhəmərəli ki mi yerləşən Rusiya əsgərləri də Azərbaycan ərazisində olduqlarını qəbul edirlər. Onlar Azərbaycana aid olmayı bir ərazidə olduqlarını iddia etmirlər. Rusiya dövləti sülhəmərəmlilərini da Azərbaycan ərazisine göndərib. Bu iki dövlət arasında elədə edilən razılışma bunu bir daha təsdiqleyir. Ona görə də heç kim, o cümlədən də ermənilər hansısa xarici dilə hansısa statusun verilməsi kimi mənasız cəfəng iddiyalarda olmamalıdır. Azərbaycan dövləti hər zaman dövlət dilini üstün tutur, eyni zamanda xarici dillərin öyrənilməsinin qayğısına qalır. Həmçinin ölkə ərazisində yaşayan milli azlıqların və etnik qrupların nümayəndələrinin də dillərinin istifadəsinə şərait yaradır. Bundan artıq Azərbaycan nə edə bilər? Bütün dünyadan ən aparıcı demokratiyalarda belə bəzən bu cür məsələlər bizdəki kimi mükəmməl həll edilmir. Ona görə də ermənilər təxribatlardan əl çəkməlidirlər".

Aynurə Pənahqızı

İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi

Vətən mühəribəsində bize qürur hissi yaşadan, Azərbaycan tarixinə şərəflə Qələbə sehifəsi yaranıla xalqın sevgisi, saygısı dövlət qayğısı ilə eyni seviyyədədir. Xalqımız şəhidlərin xatirəsini necə eñiz tutur, qazilərimizə saygı ilə yanaşırsa, dövlətimiz də eyni münasibəti göstərir. Şəhid ailələri, qazilər, mühəribə iştirakçıları dövlət tərefindən hər cür diqqət və qayğı ilə əhatə olunub. Vətən mühəribəsinin gedişində bütün dünyaya örnek olan xalq-dövlət birliyimiz mühərbiyədən sonrakı dövrde də on yüksək seviyyədə davam edir.

Bunu dövlət tərefindən şəhid ailələri, mühəribə iştirakçıları və əllillər üçün yaradılan şərait, onların ehtiyaclarının müəyyənləşməsi istiqamətində atılan addımlar sübut edir.

Mühəribə əllillərinin cəmiyyətə integrasiyası vacib məsələdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev bu günlərdə yaddaqalan 2 mərasimdə iştirak etdi. Əvvəlcə Şəhən qəsəbəsində Reabilitasiya Pansionatının əsaslı təmirindən sonra açılışında, sonra isə Ramana qəsəbəsində istifadəyə verilmiş yaşayış kompleksində şəhid ailələri və mühəribə əllillərinə mənzillərin verilməsi mərasimində. Dövlətimizin başçısı pansionatda yaradılan şəraitə tanış oldu. Məlumat verildi ki, bu pansionat Ümummilli Lider Heydər Əliyevin tapşırığı ilə 2003-cü ildə istifadəyə verilib. Öten il isə burada əsaslı təmir işləri görülb. Yenidən qurulan 250 çarpayılıq pansionat ildə 5 min nəfərədək xəstə qəbul edə bilər. Bu tibb müəssisəsində ürək, qan-damar, oynaq-hərəkət, əsəb sistemi, endokrin xəstəliklərdən eziyyət çəkənlərə xidmət göstərilecek. Əsas xidmətlər isə funksional diaqnostika, fizioterapiya müalicəsi, tibbi vannalar, müalicəvi bədən tərbiyəsi, sosial-psixoloji reabilitasiyadır.

Burada müalicə alanların reabilitasiyاسında müasir metodika ən qabaqcıl texnologiyadan tətbiqi ilə paralel təşkil olunacaq. Pansionatda Abşeronun iqlimi xas olan klimoterapiya bu müalicə ocağının əsas özüllüklerindən biridir. Burada mövsümə uyğun iqlimlə müalicə imkanları

sial-psixoloji reabilitasiyaya cəlb olunub.

Bakı Sağlamlıq Mərkəzində müalicə alan hərbçilərdən ehtiyac duyan bir qismi də Agentliyin mütəxəssislərindən ibarət qrup tərəfindən sosial-psixoloji xidmətlərlə təmin olunurlar.

Agentliyin Uşaq Reabilitasiya Müəssisələrində qeyd edilən kateqoriyalardan olan ailələr və sosial-psixoloji reabilitasiyaya ehtiyac duyan uşaqlara da müvafiq xidmətlər göstərilir.

nim bu sahədəki siyasetim bir mənalıdır. Son 17 il ərzində şəhid ailələri ilə müxtəlif tədbirlərdə dəfələrlə görüşmüşəm. Bu günə qədər 9200-ə yaxın şəhid ailəsi, mühəribə əllili dövlət tərefindən mənzillərlə təmin edilib. Təkcə keçən il 1572 mənzil verilib. Bu il isə 3 minə yaxın mənzil veriləcək. Beləliklə, hem Birinci, hem ikinci Qarabağ mühəribəsində şəhid olmuş övladlarımızın Bakıda, Sumqayıtda, Abşeron rayonunda yaşayan ailələrinə bu ilin so-

findən bundan sonra da qayğı ilə, diqqətlə əhatə olunacaqlar".

Görüşdə iştirak edən şəhid Milli Qəhrəman İlqar İsmayılovun anası Fatma Qocayeva isə dedi ki, her bir şəhid ailəsi dövlət qayğısı ilə əhatə oluna-cağına əmindi:

- Bizim şəhidlərin ruhu bir de ona görə şaddır ki, cənab Prezident, Siz şəhid ailələrinə böyük qayğı ilə yanaşısınız, onların hər bir ehtiyacını çox həvəsle ödəyirsiniz. Bu gün bizi buraya dəvət edib ehtiyacı olan şəhid

Dövlət şəhid ailələrinin, qazilərin yanındadır

“Bu qarşılıqlı inam və sevgi bizə böyük qələbə qazandırdı”

ilə yanaşı, fizioterapiyanın da demək olar bütün sahələri əhatə edilib.

Post-mühəribə dövründə bu tip müalicə mərkəzlərinin əhəmiyyəti xüsusi nəzərə çarpır. Müalicə xidməti ilə bərabər, əlliyyi olan şəxslərin sosial statusunun bərpası, cəmiyyətə integrasiyası əsas məsələlərdəndir.

Mühəribədən sonrakı dövrə əlliyyi olan şəxslərin reabilitasiyası istiqamətində işlər sürətlənilib. 210 qaziye 1220 reabilitasiya vasitəsi verilib, 15 hərbçi yüksək texnologiyali protetlər təmin edilib. Vətən mühəribəsində yaralanmış şəxslərin 90 faizi ilə artıq evlərində görüş keçirilib. Amputasiyasi olan 301 nəfərdən 109-nun protez ehtiyacları müəyyən edilib. Yaxın zamanda onların protezlər təmin olunması planlaşdırılır. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərefindən şəhid ailələri, mühəribədə yaralanmış şəxslər və onların aile üzvləri sosial-psixoloji dəstek tədbirləri ilə də əhatə olunub. Nazirliyin tabeliyindəki Sosial Xidmətlər Agentliyinin psixoloq və psixiatrlardan ibarət qrupları son bir ayda 1400-dən çox ailə ilə görüşüb.

Onlardan psixo-dəstək tədbirlərinə ehtiyacı olan ailələr üçün psixokorreksiya işləri üzrə seanslar təşkil olunur. Bir sıra şəxslər ehtiyaclarına uyğun ödənişsiz derman preparatlari ilə təmin edilibler. Həmçinin Agentliyin "Onlayn psixoloji dəstək xidməti" tərəfindən 300-ə yaxın zəng üzrə vətəndaşlara dəstək göstərilib. Nazirliyin tabeliyindəki Dövlət Tibbi-Sosial Eksperitlər və Reabilitasiya Agentliyinin Yevlax və Naftalan Reabilitasiya Mərkəzlərində isə şəhid ailəsi üzvlərindən, yaralanmış hərbçilərdən, şəhid mühəribə iştirakçılarından, onların yaxınlarından ibarət 125 nəfərə sosial-psixoloji xidmətlər göstərilib. Şirvan Reabilitasiya Mərkəzində bu kateqoriyalardan olan 12 nəfər uzunmüddətli so-

“Minlərlə qazi hər il müalicə alacaq, reabilitasiya keçəcək”

Şəhid ailələri və mühəribə əllillərinə mənzillərin təqdim olunması mərasimində çıxış edən Prezident İlham Əliyev onların daim dövlət qayğısı ilə əhatə olunacağını bildirdi:

- Bu gün Bakının Ramana qəsəbesində şəhid ailələri və mühəribə əllilləri üçün yeni yaşayış kompleksi istifadəyə verilir. Bu münasibətlə sizi təbrik edirəm. Burada otuz bina inşa edilib. Binaların hamısı müasir səviyyədə, yüksək keyfiyyətə tikilib, mənzillər də çox genişdir, işıqlıdır. Uşaq bağçası, 1200 şagird yerlik məktəb inşa edilir. Yeni yaşayış üçün bütün imkanlar var ve bu münasibətlə sizi ürəkdən təbrik edirəm. Mühəribədən cəmi üç ay yarım keçib, ancəd şəhid ailələri və mühəribə əllilləri üçün artıq belə gözəl yaşayış kompleksi, şəhərcik inşa olunub, təqdim edilib. Bu gün eyni zamanda Şəhən qəsəbəsində reabilitasiya mərkəzinin əsaslı təmirindən sonra açılışı da olub. Orada da minlərlə qazi hər il müalicə alacaq, reabilitasiyadan keçəcək, öz sağlamlığını bərpa edəcək. Eyni zamanda, mühəribə dövründə əlini, qolunu itirmiş qazilərimiz üçün da ən müasir protezlər sıfırış edilibdir. Mənə bu gün verilən məlumatata görə, 300-dən çox qazımız bu protezlər təmin ediləcək. Bizim ayaqlarını itirmiş qazilərimiz artıq bir neçəsi bu protezlərlə təmin edilib ve onlar normal həyata dönmə biliblər. Bu protezlər dönyanın aparıcı şirkətlərinin məhsuludur, ən müasir protezlərdir. Bu protezlər imkan verəcək ki, bizim qazilərimiz normal həyata qayıda bilsinlər.

Prezident qeyd etdi ki, dövlət şəhid ailələri, mühəribə əllilləri üçün əlindən gələni edir: "Mə-

nuna qədər mənzillər veriləcək. Yeni bu programı biz Bakı, Sumqayıt və Abşeron rayonunda bu ilin sonuna qədər tam icra edəcəyik. Diger şəhər və rayonlarında yaşayan şəhid ailələri üçün binaların, fərdi evlərin tikintisi davam etdirilir. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə bu program tam icra olunacaqdır. Onu da bildirməliyəm ki, mühəribə əllillərinə 7200-ə yaxın milyon avtomasını verilib.

“Heç bir şəhid ailəsi baxımsız qalmayacaq”

Prezident faktlara əsaslanan çıxışı ilə dövlətin şəhid ailələri, mühəribə əllillərinə qayığını bir daha təsdiqlədi. Bu faktlar həmdə onu göstərir ki, Azərbaycan bu sahədə də dönya miqyasında ən qabaqcıl yerlərdədir. Prezident də bunu vurğuladı və dedi ki, dünyada mühəribələr çox olub, itkilər çox olub. O qədər də uzad olmayan tarixə nəzər salsaq, görərik ki, müxtəlif ölkələrdə mühəribələrdə həlak olmuş insanların yaxınlarına heç vaxt bizdəki qədər qayğı, diqqət göstəriləyib. Onu da bildirməliyəm ki, Ermenistan ordusunda da itkilər olub və ikinci Qarabağ mühəribəsində müxtəlif rəqəmlər səslənir. Bizdə olan məlumatata görə, təqribən 6-7 min işgalçi məhv edilibdir. Onların birinin də ailəsinə Ermənistən dövleti heç bir yardım etməyib. Ümumiyyətə, Ermənistanda bizdə olan program mövcud deyil. Mühəribədə həlak olmuş insanların yaxınlarına nəinki ev, bir daxma da verilmir. Hər şey müqayisədə ölçülür. Bizim bu sahədəki siyasetimiz birmənalıdır. Bu siyaset mənəvi normalala əsaslanır və Vətən uğrunda canından keçmiş insanların yaxınları dövlət tə-

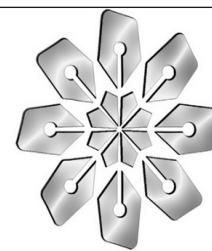
ələrinə ev bağışlamaqla yenidən öz qayığınızı göstərisiniz. Xalqımız bunu duyar, hiss edir ki, biz Prezidentimizin himayəsindəyik. Mən həmişə demisəm, heç kəs qorxmasın ki, gedib şəhid olaram, ailəm baxımsız qalar. Bizim Prezidentimiz hər bir şəhid ailəsinin qayğısına qalır.

“Dövlətlə vətəndaş arasında qarşılıqlı etimad və sevgi var”

Politoloq Elçin Mirzəbəyli də bu fikirdədir ki, dövlət tərefindən şəhid ailələri, mühəribə əllilləri və onların ailə üzvlərinə qayğı göstərilməsi, ehtiyaclarının qarşlanması Azərbaycan dövlətinin bu təbəədən olan insanlara xüsusi qayığının göstəricisidir:

- Azərbaycan dövləti hər zaman şəhid ailələrinin, mühəribə əllillərinin, Vətən uğrunda mücadilə aparanların yanında olub və onlara xüsusi diqqət və qayğı göstərib. Vətən mühəribəsindən sonra icra edilən işlər də bu prosesin tərkib hissəsi və davamıdır. Cənab Prezidentin şəhid ailələrinə, qazilərə, yaralı döyüçülərimizə qarşı nümayiş etdirdiyi həssaslıq dövlət vətəndaş arasında qarşılıqlı etimadın, inam və sevginin yaranmasına təsir göstərən ən böyük amildir. Vətəndaş əmindir ki, dövlət həmişə onun yanındadır. Məhz bu qarşılıqlı inam və sevgi bize böyük qələbə qazandırdı. Mühəribədən sonra da dövlət tərefində icra edilən sosial programlar bu bağlılığı daha da möhkəmləndirir.

Məlahət Rzayeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Türkiyə və Rusiya ilə ticarət yüksək səviyyədədir

Yanvarda Azərbaycanın en çox ticarət əməliyyatları apardığı Körfez ölkələri sırasında ilk üçükde İran, Səudiyyə Ərəbistanı və Birleşmiş Ərəb Əmirlilikləri qərarlaşdır. Azərbaycanın bir ay ərzində İranla ticarət dövriyyəsinin həcmi 30 milyon dollar olub. İrandan idxlən dəyəri isə 28,3 milyon dollar təşkil edib.

Dövlət Gəmrük Komitəsinin məlumatında bildirilib ki, ay ərzində ölkəmizin İranla ticarət dövriyyəsinin dəyəri 30 milyon ABŞ dolları, Səudiyyə Ərəbistanı ilə 1,8 milyon dollar, BƏΘ ilə 1 milyon dollar olub. İran və Səudiyyə Ərəbistanı ilə ticarət dövriyyəsi 2020-ci ilin müvafiq ayına nisbətən artıb.

Bu ölkələr, eyni zamanda Azərbayca-

İndi isə Şərqi ölkələri ilə ticarət həcmini və iqtisadi əməkdaşlığı artırmağa çalışırıq

nın en çox məhsul idxlən etdiyi Körfez ölkələri sırasında da ilk üçükdedir.

Komitənin açıqladığı statistik rəqəmlərlə bağlı "Şərqi"ə danişan "Altay" Sosial-iqtisadi Araşdırıcılar Mərkəzinin rəhbəri Elçin Bayramlı deyib ki, yaxın qonşumuz olan İranla ticarətin çox böyük potensialı var. Ancaq ekspert düşünür ki, biz bu potensialdan demək olar ki, istifadə etmirik: "Əslində açılan göstərici sıfır seviyyəsindədir. Yəni İranla ticarət "yoxdur" demekdir. Halbuki, biz İranla ticarətdən, iqtisadi əməkdaşlıqlından çox böyük fayda götürü bilərik. Çünkü İrana qarşı sanksiyalar qoyulub və onun idxlən böyük ehtiyacı var. Həm də bir çox məhsullar orada qlobal seviyyədəki qiymətlərdən xeyli ucuzdur. Üstəlik, bizim sənayemiz üçün də hazır və böyük bazarlıdır. İranla ticarət həcmimiz milyonlarla yox, milyardlarla ölçülməlidir. Son illərdə İranla müəyyən müstərek müəssisələr yaradılır, hətta avtomobil zavodu

bələ açılıb, lakin bu çox azdır. Potensial həddən artıq böyükdür. Dərman sənayesində, maşınqayırma və texnika malları istehsalında, ərzaq malları, tikinti məhsulları və sair sahələrdə əməkdaşlığın böyük perspektivi var".

E.Bayramlı Səudiyyə və BƏΘ-yə gəldikdə isə bildirilib ki, azad iqtisadi zona və beynəlxalq ticarət bazası olduğuna görə, Dubaydan çox mal idxlən edirik: "Əsasən texnika malları idxlən edirik. Amma yene də 1 milyon çox cüzi rəqəmdir. 1,8 milyon dollar çox kiçik rəqəmdir. Kiçik şirkətin bir partiya mal getirməsi və ya aparması deməkdir. Ümumiyyətə, hesab edirəm ki, Şərqi ölkələri ilə ticarət həcmini və iqtisadi əməkdaşlığı artırmağa çalışırıq. Xüsusən, İran, İndoneziya, Çin, Hindistan, Pakistan, Qazaxıstan, Yaponiya, Misir və s. ölkələrlə iqtisadi əməkdaşlıq genişlənməlidir. Türkiye və Rusiya ilə isə ticarət həcmi onszu da yüksəkdir. Ticarətimiz də diversifikasiya edilməlidir ki, bir-iki ölkədən asılı olmaq".

İsmayıllı Qocayev

Azərbaycan iqlim dəyişmələri ilə mübarizə üçün plan hazırlayır

Bu gün Azərbaycan Respublikası Ekoloji və Təbii Sərvətlər (ETSN) naziri Müxtər Babayev və Birləşmiş Məllətlər Təşkilatının inkişaf programının (BMTİP) Rezident nümayəndəsi Alessandro Frakassetti Azərbaycanın iqlim dəyişmələrinə qarşı dayanıqlılığını artıracaq birgə layihənin başlanması elan edib.

BMTİP-dən Trend-e bildirilib ki, üç illik layihə Azərbaycan hökumətinə üç prioritət sektor - su, kənd təsərrüfatı və sahiliyə ərazilərin iqlim dəyişmələrinə uyğunlaşması tədbirlərində dəstək olacaq.

Yaşıl iqlim Fondu maliyyələşdirdiyi və BMTİP-nin həyata keçirdiyi layihə hökumətin mövcud institusional, texniki və maliyyə potensialını gücləndirəcək, bu isə öz növbəsində orta və uzun müddəti iqlim adaptasiyası ehtiyaclarının Azərbaycanın milli inkişaf planlarına daxil edilməsini təmin edəcək.

Mətbuat katibi işindən ayrıldı

Nərminə Kazımlı həyatına başqa bir şəhərdə davam edəcək

Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticaret Limanı QSC-nin mətbuat katibi Nərminə Kazımlı işindən ayrıldı. Axar.az xəbər verir ki, bu barədə o özü məlumat verib.

N.Kazımlı qeyd edib ki, bu gün (dünən) Bakı Limanındakı son iş gündür:

"Bundan sonra həyatımı başqa bir şəhərdə davam edəcəm. 5 il ərzində sizinlə birlikdə olmaq, dostluğunuza və əməkdaşlığımızın çox gözəl idi. Hər birinizi heç vaxt unutmayacağım xoş xətilərə görə təşəkkür edirəm!"

Çox sevinirem ki, sizin kimi insaları tanımaq, birlikdə işləmək və öyrəmek kimi bir şansım oldu".

Xudavəng monastri ermənilərə məxsus deyil

Xudavəng monastri ermənilərə məxsus deyil.

Trend-in məlumatına görə, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Əqli Mülkiyyət Agentliyinin

İdarə heyətinin sədri Kamran İmanov deyib.

O deyib ki, bu barədə Agentlik tərəfindən xüsusi axtarış və tədqiqatlar aparılırlar: "Onun tikildiyi ərazi, monastır kompleksi barədə qədim mənbələrdə məlumatlar var. Bunlar qədim mənbələrdə "svordik" kimi göstərilən suvarların ərazilərində tikilib. Qədim yazılı abidələri götürsək, bunun ki-mə məxsus olduğunu görəcəyik. Biz hər il beynəlxalq konfranslar təşkil edir, abidələrin bize məxsus olduğunu beynəlxalq aləmin nəzərinə çatdırır, bu məsələləri işıqlandırırıq".

Almaniyanın 350 məktəbində islam dini tədris olunacaq

Almaniya hökuməti gözlənilməz addım atıb. Qərarda qeyd olunur ki, Bavariya şəhərində məktəblər və kolleclərdə din və əxlaq dərslərinə islam dini əlavə edilsin. Orada yaşayan müsəlmanlar din dərslərini seçərkən islam dinində təhsil

Seyid Camal Əzimbəyli: "Mən çoxsaylı Avropa ölkələrində olarkən özüm də dinimizə qarşı münasibətin yaxşıya doğru dəyişdiyinin şahidi olmuşam"

2021-2022-ci illər üzrə icraya başlayacaq qərar Bavariyanın 350 təhsil müəssisəsində tətbiq olunacaq.

Tanınmış şərqşünas Seyid Camal Əzimbəyli "Şərqi"ə qərarla bağlı fikirlərini danişarkən qeyd edib ki, Almaniyanın belə bir addım atması müsəlman ölkəsi olaraq bizi çox sevindirir: "Düşünürəm ki, bir vaxtlar Qərbədə, Avropada islamə baxış bütün müsəlman dünyasını narahat edirdi. Lakin son dövrlər Avropada tam bərabər şəkildə olmasa belə, qeyri-hökumət təşkilatları, bəzi hökumət qurumları tərəfindən islamla bağlı düşüncələr müsbətə doğru dəyişməye başlayıb. Çünkü artıq dini və milli kimliyində asılı olmayan digər ölkələr de İslami dərk etməyə başlayıblar.

Mən çoxsaylı Avropa ölkələrində

olarkən özüm də dinimizə qarşı münasibətin yaxşıya doğru dəyişdiyinin şahidi olmuşam. Doğrudan da bu çox uğurludur. Fikrimcə, həmin proseslər islamafob dövlətlərə də nümunədir. Əslində elə ölkələrə en böyük örnek bizim öz ölkəmizdir. Azərbaycan dünəyi dövlət olmaqla yanaşı həm də bütün dinlərə, irqlərə, mədəniyyətlərə hörmət edir. Ölkəmizdə bütün dinlərə və millətlərə düzümlülük, tolerantlıq, xoşgörü dönyanın heç bir ölkəsində olmayıcaq qədərdir.

Müsəlman olaraq Almaniya dövlətinin belə bir addım atması bizi çox sevindirir. İnşallah ki, bu addımın gələcəkdə yüksələn xətt üzrə inkişafını mütləq görecəyik. Çünkü islam o dindir ki, Allah tərəfindən tərif edilir".

Aytac Ali

70 dollara yaxınlaşır

Azərbaycan nefti bahalaşır

Azərbaycan neftinin qiyməti bahalaşır.

"Azeri Light" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,21 dollar artaraq 66,98 dollar təşkil edib. Bu, ötən ilin yanvarından bəri maksimum göstəricidir.

"Brent" markalı neftin qiyməti 0,59 dollar geriləyərək 66,29 dollar, "Light" markalı neftin qiyməti isə 0,64 dollar ucuzaşlaşaraq 62,89 dollar olub.

Qeyd edək ki, "Azeri Light" nefti keçən il aprelin 21-də minimuma enərək 15,81 dollar, 2008-ci ilin iyulunda isə maksimuma yüksələrək 149,66 dollar olub.

Yevlax sakını oğurluq etmək istədi

Elektrik cərəyanı vuraraq öldü

Yevlaxda 31 yaşılı kişini elektrik cərəyanı vuraraq öldürüb.

"Report" xəbər verir ki, hadisə rayonun Kolanı kəndində qeydə alınıb. Yevlax rayonun Malbinəsi kənd sakını, 1991-ci il təvəllüdü Vüsal Məmməd oğlu Mehribəyliyev Kolanı kəndindəki taxıl və yonca sahələrinin suvarılması üçün istifadə edilən artezian quyularındakı transformatorun naqillərini oğurlamaq isteyib. Ancaq naqilləri kəsmək istəyərək onu elektrik cərəyanı vurub və şəxs hadisə yerində ölüb. Mərhumun bundan önce Tərtər və Yevlaxda da eyni əməlləri törməkdə şübhəli bilindiyi ortaya çıxb.

Qəbələ cənnət olacaq, qazancımız da artacaq

"Qəbələ rayonuna - "Tufandağ" Qış Yay Turizm İstirahət Kompleksi istiqamətində çəkilmiş dəmir yolu xətti hazırlanır". Bunu "Azerbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov deyib. "Prezident ne vaxt istəsə onun açılışını edəcək", - o qeyd edib.

Milli Məclisin deputatı, iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, yeni Qəbələ dəmir yolu xətti turizm infrastrukturunun yaxşılaşdırılmasına və turizm obyektlərinə rahat gediş-gelişin təmin edilməsinə öz töhfəsini verəcək. O vurğulayıb ki, həmin ərazi-

Dəmir yolu xəttinin çəkilməsi turist axınıni dəfələrlə artıracaq

lərə qatarla getmək reallaşandan sonra bu, kütəvi turizmə də müsbət təsir göstərəcək: "Qəbələ dəmir yolu xətti Azərbaycanda həm daxili, həm də xarici turizmin inkişafı baxımdan çox vacibdir. Nəzərə alsaq ki, pandemiyadan öncə ölkəyə gelən turistlərin böyük bir qisminin məhz ziyan etdiyi yerlərdən biri burası idi. Eyni zamanda bu bölge Azərbaycan vətəndaşlarının da üstünlük verdiyi bölgələrdəndir".

V.Bayramov əlavə edib ki, yeni dəmir yolu turizmin inkişafı ilə yanaşı eyni zamanda nəqliyyatın inkişafına da öz töhfəsini verəcək: "Nəzərə almaq lazımdır ki, son illər ərzində Azərbaycanda nəqliyyatın sürətli inkişafı müşahidə olunur. Bu da turistlərin ölkə daxilində sərbəst və daha tez hərəkət etməsi baxımdan vacib amildir. Əvvəller Azərbaycanda turistik bölgelərə

dəmir yolu xətti yox idi. Nəzərə alaş ki, dəmir yolu nəqliyyatı turistlər üçün da-ha cəlbədicidir. Dəmir yolu xəttindən istifadə etməklə ölkələrarası turizmdən də yararlanmaq mümkündür. O baxımdan da bu, həm də daxili turizmin inkişafını stimullaşdıracaq. Eyni zamanda Azərbaycana gələn xarici turistlərin sayına da müsbət təsir göstərəcək. Məhz həmin dəmir yolu xətti onların rahat şəkildə Qəbələyə sefər etməsinə imkan yaradacaq. Bu da nəticə etibarilə təbii ki, orda ictimai, iaşə və xidmət sektorunda çalışan sahibkarların daha çox gelir və dövriyyəyə malik olmasına gətirib çıxaracaq. Eyni zamanda təbii ki, bu həm də nəqliyyat qoşağının inkişafına imkan verəcək və daxili nəqliyyat sisteminin inkişafı üçün yeni imkanlar yaradacaq. Bu baxımdan da dəmir yolu xəttinin çəkilməsi iqtisadi baxımdan əhəmiyyətlidir. Birmənalı şəkildə Qəbələ dəmir yolu xəttinin turizm, ictimai-iaşə sektorlarına müsbət təsiri olacaq".

Aynurə Pənahqızı

134 min 225 manat...

AZTV "Diriliş Ərtoğrul"u bu vəsaitə tərcümə etdirir

"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC bu gün "Diriliş Ərtoğrul" filminin Azərbaycan dilinə tərcümə olunması xidmətinin satın alınması ilə bağlı müqavilə bağlayıb.

Qaynarinfo xəber verir ki, kotirovka sorğusunda imzalanan müqavilənin mebleği 134 225 manatdır.

Müqavilə fiziki şəxs Qurbanov İbrahim Vilayet oğluyla imzalanıb.

"Vəziyyəti pisdir"

Dilarə yanın aktyordan danışın ağıladı

Yaşadığı mənzildə partlayış baş vermesi nəticəsində xəsəret alaraq xəstəxanaya yerləşdirilən Abdulla Şaiq adına

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının aktyoru Cavid Telmanın vəziyyəti pisdir.

Bu haqda aparıcı Elgiz Əkbər "Elgizlə izlə" programında deyib. Verilişə zəng edən Əməkdar artist Dilarə Əliyeva həmkarının yardımına ehtiyacı olduğunu söyləyib:

"Cavid bizim ailəmizin bir üzvüdür, çox üzüldük onun durumuna. Hər gün dua edirik. İnsal-lah, sağlığına qovuşar, gülər, zarafatlaşar. Onun üçün çox çətin durumdur. Vəziyyəti pisdir. İki körpə balası var".

Qeyd edək ki, C.Telman hazırda 5 nömrəli Şəhər Klinik Xəstəxanasının Yanıq şöbəsindədir. Cavidə 3-cü dərəcəli yanıq diaqnozu qoyulub. Hazırda xəstəxananın reanimasiya şöbəsində müalicəsi davam etdirilən aktyorun bədəninin 70 faizi yanıb.

Osmanlı zamanında ilginc hadisələr yaşandı

Osmanlı zamanında bir çox ilginc hadisələr baş verib. Bunları Rəşad Əmrərah Qoço "Tarihimizde qarip vakalar" adlı əsərində yazıb. "Şərq" da Türkiye mediasına istinadən həmin olaylardan bir neçəsini size təqdim edir.

Geliboluya səfər edən Sultan II Mahmud geri dönerken Silivridə firtinaya düşüb. Gəmisinin arxasında "Saltanat qayığı" var imiş. Firtına zamanı qayıq çevrilir. Üzerində padşahın sapi almalarla bəzədilmiş çətri də varmış. Belə olduğu halda o da suya düşüb.

Avropada bir vaxt olaylar yaradın lalə bitkisi Osmanlıdan oralara gedib. Yeni o qədər təsirlənilər. Osmanlıda ağ laləyə "Dülbeni lalə" deyiblər, fransızlar isə "Tulipe" adlandırıb.

Fatih Sultan Məhməd taxta çıxanda bir "kometa" görüldü. Papa da "Türk və müsəlman dostu iyərən ulduz" deyə anatema edib. O ulduz isə "Halley Kometası" idi.

Sumatranın ən böyük kilsəsi üçün zang hazırlanmalı idi. Bunun üçün adakı Osmanlı topu istifadə olunub. Topun üstündə də II Selim "Tuğrasi" var imiş. Bu top 16-ci əsrə Sumatrla müsəlmanlarla kömək üçün türk ustaları tərəfin-dən tökülmüş üzərində də : "Bura müsəlmanların Türkiyəyə "tabiiyeti" əla-məti olaraq səlim padşahın tuğrası həkk olunub" yazılıb.

Əndərun tarixçisi Ata Bəy 9-11 yaşlarında ikən sünnet olacaq zaman atası onu böyüklerin əllərini öpməsi üçün ziya-rətə apardı. Sədrəzəm Hüsrev Məhəmməd Paşa da ona bir fincan hədiyyə edir.

Əmrərah Qoç əsərində tarixi olaylara yer verib

Uşaq da fincan ona lazım olmaz deyə, sandığın bir küncünə atır. İller sonra maddi cəhətdən sıxıntıları yaşayan za-man həmin hədiyyə yadına düşür.

Əvvəlcə bir bilən göstərib, məsləhət alır. Demə, fincan Ming sülaləsindən qalma Çin çinisi, Məmləqə sultanları dövründə aid sənət əsəri imiş. Ata Bəy finca-nı satıb borclarını ödəyir, qalan pulla da rıfah içerisinde yaşayır.

İstanbulun ən gözəl yerlərindən biri olan "Kız kulesi" bir dəfə hebsxana kimi işlədirilib. Burada 18-ci əsrin adlı-sanlı vəzirlərindən Həkimoğlu Əli Paşa hebs edilərək oradan sürgünə göndərilib.

Qanuni dövründə yaşayan Hüsrev Paşa çox həssas bir insan olub. Bir gün divanda sədrəzəm Süleyman Paşa ilə siddətli münaqişesinin ucbatından qovulanda dərin üzüntüye qapılıb. Kədərdən yeməkdən-içməkdən kəsilib, acliq aksi-

Musa Yaqubun qardaşı dünyasını dəyişib

Xalq şairi Mu-sa Yaquba ağır itki üz verib.

Publika.az xə-bər verir ki, şairin qardaşı, 1947-ci il təvəlliüldü Saməd-din Yaqubov gecə saatlarında dünyasını dəyişib. Məlumatla görə, o, dünən infarkt keçirib. Təcili xəstəxanaya aparılısa da, onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Allah rəhmət etsin!

Rəmiş palataya köçürülüb

Xalq artistinin səhhətində əvvəlkinə nisbətən xeyli irəliləyiş var

Azərbaycanın xalq artisti, ta-nınnmış gitara ifa-çısı Rafiq Hüseynov (Rə-miş) palataya köçürülüb.

Bu barədə APA-ya onun həyat yoldaşı Güllü Hüseynova məlumat verib.

O bildirib ki, R. Hüseynovun səhhətində xro-niki xəstəliklərin kəskinleşməsi nəticəsində ciddi problemlər yaranıb. O, yanvarın 28-də Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə Bakı Sağlamlıq Mərkəzinə yerləşdirilib.

Samira Ərəblinski

Levandovski həftənin futbolçusu seçilib

UEFA Çempionlar Liqasının səkkizdəbir final mərhələsinin ilk oyunlarından sonra həftənin ən yaxşı futbolçusu belli olub.

Bu ada azarkeşler arasında aparılan səsverməyə əsasən, Almanyanın "Bavariya" klubunun futbolçusu Robert Levandovski layiq görüldü.

Otuz üç yaşı polşalı hücumçu İtaliyada "Lazio"nu 4:1 hesabı ilə məğlub etdikləri görüşdə fərqlənib.

Neymar yenidən məşqlərə başlayıb

PSJ-nin futbolçusu Neymar yenidən məşqlərə başlayıb.

O, fərdi qaydada məşq edib. Braziliyalı hücumçunun Paris temsilcisinin

məşq bazasında qəcdəgi bildirilib.

Qeyd edək ki, Neymar fevralın 10-u Fransa çempionatında keçirilən "Caen"la matçda (1:0) zədələnib.

Tyerri Anri istefa verdi

Fransa millisinin sabiq futbolçusu Tyerri Anri baş məşqçisi olduğu Montreal Impact klubundan ayrılib.

Bu barədə klubun sıfatı məlumat yayıb. Anri ailə vəziyyəti ilə bağlı istəfa verməli olub.

43 yaşlı çalışdırıcı buna görə də Kanada təmsilçisini tərk edib. Koronavirusla bağlı məhdudiyyətlər üzündən Anri uzun müddət uşaqlarını görə bilməyib.

Qeyd edək ki, fransız 2019-cu ilin noyabrında Montreal təmsilcisinin baş məşqçisi təyin olunub. Komanda 2016-ci ildən sonra MLS-in play-offuna onun rəhbərliyi altında çıxıb.

Avropa Liqasında 1/8 finalin püşkü atıldı

"Mənchester Yunayted"
"Milan"la qarşılaşacaq

Avropa Liqasında 1/8 final mərhələsinin püşkü atılıb.

Püşkatma mərasimi İsvəçrənin Nyon şəhərindəki Avropa Futbol Evində keçirilib. Püşkatma nəticəsində cüt-lər aşağıdakı kimi təşkil olunub:

Avropa Liqası
1/8 final

"Ayaks" (Niderland) - "Yanq Boyz" (İsvəçrə)

"Dinamo" (K, Ukrayna) - "Vilyarreal" (İspaniya)

"Roma" (İtaliya) - "Şaxtyor" (Ukrayna)

"Olimpiakos" (Yunanistan) -

"Arsenal" (İngiltərə)

"Dinamo" (Z, Xorvatiya) - "Tottenhem" (İngiltərə)

"Mənchester Yunayted" (İngiltərə) - "Milan" (İtaliya)

"Slaviya" (Çexiya) - "Reyners" (Şotländiya)

"Qranada" (İspaniya) - "Molde" (Norveç)

Qeyd edək ki, bu cüt-lərin ilk oyunları martın 11-də keçiriləcək. Cavab görüşləri isə həmin ayın 18-də baş tutacaq.

102 qol vurulub

Avroliqada yeni rekord qeydə alınıb

Avropa Liqasının 1/16 final mərhələsində yeni rekord qeydə alınıb.

Bu mərhələnin mərhələnin 32 oyununda ümumiyyətkdə 102 qol vurulub.

Orta məhsuldarlıq 3,19-a bərabər olub. Belə nəticə isə turnirin tarixində ən yüksək göstərici hesab olunur.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl 1/16 finalda ən çox qol ötən mövsüm vurulmuşdu (95).

Henderson əməliyyat olundu

"Liverpool"un Cordan Henderson əməliyyat olunub.

Bu barədə klubun rəsmi sıfatı məlumat yayıb. 30 yaşlı yarımmüdüfiəcinin ən az aprel ayınınadək yaşıl meydandardan kənardə qalacağı bildirilib.

Qeyd edək ki, Henderson "Everton"la matçda (0:2) zədələnmişdi.

Portuqaliya millisinin qapıçısı dünyasını dəyişdi

Portuqaliya millisinin "Porto"nın həndbolçusu Alfredo Kintana dünyasını dəyişib.

4 gün önce məşq zamanı ürəyi dayanın və komaya düşən 33 yaşlı qapıçının həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Həkimlərin sözlərinə görə, təcrübəli qolkipərin vəziyyətinin pisləşməsinə beynindəki şış səbəb olub.

Qeyd edək ki, 10 ildir Porto-da çıxış edən Kintana 2014-cü ildən yığmanın formasını geyinirdi.

Messinin də köməyə ehtiyacı var

Kuman: "Hər şeyi ən yaxşılardan tələb edə bilməzsiniz"

"Barselona"nın baş məşqçi Ronald Kuman komandanın kapitanı Lionel Messi haqqında danışdı. 57 yaşlı mütəxəssis bunları deyib:

"Heç vaxt heç nəyi tək əldə edə bilməzsən. Messi La Liqada bu mövsüm 18 qol vurub.

Amma digər hücumçuların hamısı eyni oldu. Messinin də köməyə ehtiyacı var. Həmişə ən yaxşılardan və ən təcrübəli lərden hər şeyi etməsini istəyə bilməsən. Oyuna yalnız Messi yox, bütün komanda cavabdeh olmalıdır".

Qeyd edək ki, Messi bu mövsüm Kataloniya klubunun ən yaxşı bombardırıdır.

"Beşiktaş" böyükhesablı qələbə qazandı

Türkiyə Superliqasında 27-ci tura start verilib.

İlk oyun günündə üç matç keçirilib.

"Gənclərbirliyi" "Yeni Malatyaspor"la, "Konyaspor" isə "Qaziantep"lə heç-heçə edib.

"Beşiktaş" isə "Dənizlispor" qəbul edib və 3:0 hesabı ilə qalib gelib.

Qeyd edək ki, hazırlıda "Qalatasaray" 54 xalla 1-ci, "Beşiktaş" eyni xalla 2-ci, "Fənərbaxça" 51 xalla 3-cüdür.

26 fevral

"Gənclərbirliyi" - "Yeni Malatyaspor" - 1:1

Qollar: Özbir, 60-avtoqol - Tetteh, 34

"Konyaspor" - "Qaziantep" - 0:0

"Beşiktaş" - "Dənizlispor" - 3:0

Qollar: Larin, 22. Abubakar, 38. Lyaviç, 39.

Obameyanq birinci olub

Avropa Liqasında həftənin ən yaxşısı seçildi

Avropa Liqasında bu həftənin ən yaxşı futbolçusu müəyyənləşib.

Qurumun saytında azarkeşlər arasında keçirilən səsvermənin yekun nəticəsinə əsasən, "Arsenal"ın hücumçusu Pyer-Emerik Obameyanq birinci olub. O, səsvermədə "Tottenham"dən Dele Alli, "Rangers"dən Alfredo Morelos və "Molde"dən Andreas Lindeni qabaqlayıb.

Qeyd edək ki, Obameyanq Avroliqanın 1/16 finalında "Benfika" ilə cavab oyununda (3:2) dubla imza atıb.

Ağrıkəsicilərdən çox istifadə böyrək riski yaradır

Baş ağrına yaxşı gəldi" deyib dərman qəbul etməklə sağlıq problemimizə başqa bir bəla əlavə etmiş olur

nin istifadəsinin zərərləri baredə açıqlama verib.

"Şərq" "Trthaber.com" a istinadən bildirir ki, həkim böyrək xəstəliyinin yetkin yaş qruplarında daha çox yayıldığı ve her altı insandan birinin böyrək ağrılarından əziyyət çəkdiyini söyləyib.

Böyrək xəstəliyinin şeker, həddindən artıq duz istifadəsi və sıqaret çəkme kimi bir çox səbəbdən qaynaqlanlığını ifadə edən Üstündən dərmanların nəzarətsiz qəbulunun böyük fəsadlara yol açdığını bildirib.

Nəzarətsiz, həddindən artıq dərman istehlakının böyrək xəstəliyi riski yaratdığını ifadə edən həkim bunları söylədi: "Ağrıkəsicilərin uzun müddətli istifadəsi,

xüsusile 30-70 yaş arası qadınlarda xroniki böyrək xəstəliklərinin vacib bir sebəbidir. "Mən gündə bir dəfə dərman istifadə edirəm" demek böyrək xəstəliyinin yaranma riskini azaltır.

Xəstəlikləri ağrıksızlaşdırmaq, narahatlığı və ürək atışını yavaşlatmağa məcbur edərək qəzəbi idarə etməyə kömək edə bilir.

Texnik dörd saniyə ərzində burnundan nəfəs almağı, həmin nəfəsi yeddi saniyə tutmağı və səkkiz saniya yavaş-yavaş nəfəs almağı əhatə edir.

Sonra bunu yuxuya gedənə qədər 4 dəfə təkrarlayın".

Mütəxəssis nəzəriyyədən tədricən istifadə edib onu sinir sistemine salana qədər məşq etməyi mesləhət bilir: "Bu, zamanla olur. "4-7-8" metodundan istifadə edənlər deyir ki, insanlar texnikanı nə qədər çox istifadə etsələr, o qədər təsirlisi olur".

Alim yeni metod kəşf edib

Bunları etsəniz 60 saniyə ərzində yuxulayacaqsınız

(Əvvəli səh: 16-da)

Metodun, əsasən, daha çox yuxusuza kömək etdiyi bilinsə də, həddindən artıq stresli ağrıları sakitləşdirməyə, narahatlığı və ürək atışını yavaşlatmağa məcbur edərək qəzəbi idarə etməyə kömək edə bilir.

Texnik dörd saniyə ərzində burnundan nəfəs almağı, həmin nəfəsi yeddi saniyə tutmağı və səkkiz saniya yavaş-yavaş nəfəs almağı əhatə edir.

Sonra bunu yuxuya gedənə qədər 4 dəfə təkrarlayın".

Mütəxəssis nəzəriyyədən tədricən istifadə edib onu sinir sistemine salana qədər məşq etməyi mesləhət bilir: "Bu, zamanla olur. "4-7-8" metodundan istifadə edənlər deyir ki, insanlar texnikanı nə qədər çox istifadə etsələr, o qədər təsirlisi olur".

Ağarza Elçinoğlu

"Twitter" ödənişli izləyici modelinə keçir

"Twitter", xüsusi məzmun yaradan hesablarının izləyicilərindən birbaşa ödəniş ala biləcəyi "Super Follows" özülliyini elan edib.

"Şərq" qəzeti xarici mediaya istinadən xəber verir ki, bu xüsusiyyət sayesində twitter üçün xüsusi məzmun yaradan istifadəçilər izləyicilərindən birbaşa ödəmələr ala biləcəklər.

"Twitter" tərəfindən edilən açıqlamada yeni tətbiqin qiymətinin aylıq 4.99 dollar olduğu qeyd edilib. Lakun twitterin bu xüsusiyyət üçün təyin etdiyi komissiya miqdarı barədə rəsmi bir açıqlama yoxdur.

Aygün

Balkondan özlərini atıblar

Məhkəmə şübhəlilərə bəraət verib

2019-cu ilin noyabrın 25-də Küçükçəkmecədə baş verən qanlı olayın məhkəmə prosesi yekunlaşdı.

"Şərq" Türkiye mətbuatına istinadən xəber verir ki, Zeynep Kurt və dostu Aykut Demirtügün ölümüne səbəb olan şübhəlilər barədə məhkəmə şok qərar verib. Belə ki, onların ölümüne səbəb olması ilə iddia olunan şübhəlilər Hüseyin Kurt və Engin Cuğ'a məhkəmə prosesində bəraət qazanıblar. Bununla yanaşı məhkəmə şübhəliləri üzərində "qəsdən adam öldürme" ittihamını da leğv edib. Ayrıca məhkəmə onlara qarşı məhkəmə nəzəret tədbirlərinin leğv edilməsinə də qərar verib. Lakin ölen şəxslərin ailələri bunlarla razılaşmayıblar. Ölen Aykut Demirtügün atası Ahmet Demirtüg verilən ifadələrin bir-birinə uyğun olmadığını bildirib. O qeyd edib ki, bu cür ziddiyətli ifadələrdən sonra onlara bəraətin verilməsi çox üzücidür. Ölen Zeynep Kurtun ailəsi isə müttəhimlərin cəzalandırılmasını və hebs olunmasını isteyib.

Qeyd edək ki, Zeynep Kurt və Aykut Demirtüg 5-ci mərtəbənin balkonundan atlayaraq ölüblər. Əvvəlki iddianamədə Hüseyin Kurt və Engin Cuğdanın onları qəsdən öldürdükləri bildirilmişdir. Onların 40 ildən 50 ilə qədər həbs cəzası gözlənilirdi.

Aynurə

Hər gün bir ovuc qabıqlı fistiq yeyin

Yer fistığının tərkibində qoz və badamdağı qədər kalori olsa da, daha çox proteinə malikdir. Lif və yağ mənbəyi olan fistıqda 30-dan çox vacib vitamin və mineral var. Ondakı yağlar ürək üçün faydalı olan sağlam mono və doymamış yaqlardır ki, bu da LDL xolesterolunun azalmasına kömək edir.

Axşam.az xarici mətbuata istinadən xəber verir ki, Harvard Universitetində aparılan araşdırmalar zamanı həftədə 2 dəfə və ya daha çox fistiq yeyin insanların ürək-damar xəstəlikləri riski, yeməyənlərlə müqayisədə yüzde 13 faiz az olduğu müəyyən olunub.

"European Journal of Nutrition" jurna-

qabıqlı atrıq. Lakin mütəxəssislər onu elə qabıqlı yeməyi tövsiyə edirlər. Çünkü faydalı antioksidantlar və fitokimyevi maddələr on çox yer fistığının kağız kimi nazik dərisində cəmlənib. Bu səbəbdə onu qabıqlı yemək sağlamlıq üçün daha faydalıdır. Lakin yeyərkən her zaman qovrulan yer fistığına üstünlük verin.

2 xörək qasıçı fistiq yağı gündəlik maqnezium ehtiyacının yüzde 14 faizini qarşılıyır və bu da sümük toxumaları üçün əhəmiyyətlidir. Bununla yanaşı şekerli diabet və insulin riskini də azaldır.

Mütəxəssislər hər gün 1 ovuc fistiq və ya 1 xörək qasıçı fistiq yağı yeməyin sağlamlıq üçün faydalı olduğunu bildirirlər.

İstığı yeyərkən üzərindəki qırımızı linda yer alan başqa bir araşdırma əsasən, fistiq da daxil olmaqla, qoz-fındıq yeyənlərin daha az çeki yiğidiqları və artıq çeki, piylənmə riskinin, yeməyənlər nisbətən yüzde 5 faiz daha aşağıdır.

Fistığı yeyərkən üzərindəki qırımı-

TikTok paket

1GB=2⁺

T=2525

On az 500 MB aylıq internet paketini oqşayınca

Əyləncə#Gelir

Azercell ilə TikTok indi daha əlçatandır!

Lider mobil operator yeni "TikTok internet paketi"ni təqdim edir

həcmində interneti cəmi 2 AZN-ə təklif edən Azercell,

gənc nəslin sevimliyi olan TikTok tətbiqini müştəriləri üçün daha da əlçatan edir.

Populyar musiqi və filtrlərdən istifadə edərək qısa videolar yaratmağa və paylaşmağa imkan verən TikTok-dan endirimli qiymətlərlə yararlanmaq üçün T açar sözünü 2525 qısa nömrəsinə göndəmek kifayətdir.

Qeyd edək ki, "TikTok internet paketi"ni yalnız Azercell-in aylıq internet paketlərinə abunə olan müştərilər sifa-

riş edə bilər.

Sevdiyiniz sosial şəbəkədən əlverişli şərtlərə yararlanmağa tələsən!

Azercell-in aylıq internet paketləri haqqında ətraflı məlumat üçün <https://www.azercell.com/az/personal/plans-and-services/internet-pack/monthly.html>, "TikTok internet paketi" haqqında ətraflı məlumat üçün <https://www.azercell.com/az/personal/campaigns/internet/tiktok-data-pack.html> səhifəsinə keçid etməyiniz xahiş olunur.

Baş redaktor: Akif Aşırı

Baş redaktorun müavini: Yusif Nəzərli

Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportorlar qrupu: Məlahət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayılov Qocayev, Yegane Bayramova, Kənan Eynuroğlu, Kənan Novruzov

Texniki heyət: Rüfət Dadaşov, imamcan Əliyev

Qəzet "Şərq"ın kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnir və "Azerbaijan" neşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınır. Lisenziya: 535

www.sherg.az
e-mail: sherg-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azerbaijan" neşriyyatı.
Telefon: 447-32-41

538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC 1 saylı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK ALIBAZ2X hər AZ17ALIB3807001941100466111
Kod 20112 M/H AZ27NABZ01350100000000001944

VÖEN 1300414651 İndeks:
0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 395

Amerikalı mafiya lideri öldü

Peter 81 yaşında müalicə aldığı xəstəxanada keçinib

ABŞ-da Nyu-York şəhərinin mafiya lideri və müteşəkkil cinayət təşkilatı kimi tanınan "Gambino" ailəsinin sahibi Peter Qotto dünyasını dəyişib.

O, 81 yaşında müalicə aldığı xəstəxanada vəfat edib. Qeyd edək ki, Peter insan alveri, qəsb və qətlə ittihamı ilə Federal Təhlükəsizlik Bürosu (FTB) tərəfindən saxlanılıb. Məhkəmə qarşısına çıxan Qottoya 25 il həbs cəzası verilib.

Köməkçisini yaralayıblar

Qaqa itlərini tapana 850 min verəcək

Müğənni Ledi Qaqanın itləri oğurlanıb.

Los-Ancelesdə itləri gedirməyə çıxaran Qaqanın köməkçisi Rayan Fışer silahlı hücumda məruz qalıb. Kimliyi naməlum bir neçə şəxs ateş açaraq Rayanı yaralayıb və onun cins itləri Kocile, Qustavi oğurlayıblar. Ateş nəticəsinə coxlu qan itirən köməkçi tecili olaraq xəstəxanaya apribil. Hadisə zamanı 3-cü it Miss Asia, polis tərəfindən tapılaraq Qaqaya təhvıl verilib. Müğənni metbuata açıqlaması zamanı itini təpib ona getirən 500 min dollar (850 min manat) mükafat verəcəyini bildirib.

Kosmetoloqa getdi

Qızın üzü dəhşətli hala düşdü

Kosmetoloqa gedən qız səriştəsizliyin qurbanı olub. O, prosedurdan sonra üzündə yaranan dəhşətli nəticələri sosial şəbəkə hesabında paylaşıb.

Bloquerin sözlerinə görə, lazerlə üz cilalama prosedurundan dərhal sonra onun üzü şüşməyə və dərisi soyulmağa başlayıb. Sonra o, özünü maşında videoya çəkib. Bu vaxt kadrlarda onun dərisinin qırmızılaşdığını və iltihablılığı görünür. İstifadəçinin dediyinə görə, evə çatıldıqdan sonra dərisi qanamağa başlayıb, səhəri gün isə qəhvəyi qabığa bürünüb. Abunəçilər qızın özünü tənqid ediblər. (medicina.az) "Gənc qızdır, ancaq hansısa cilalama prosesindən keçir. Əlbəttə, başa düşürəm ki, bu, öz işinizdir, amma bu, həqiqətən paranoyadır, dəhşətli dərəcədə zərərlidir, vəziyyəti daha da pisləşdirir", "Bağışlayın, belə gənc insanlar niyə bunu edir?", "Özünüzü həqiqətənmə təbii şəkilde sevmirsiniz?", "Gənclik bir dəfə olur, onda niyə onu korlaysınız" kimi şəhərlər yazıblar.

Atası özündən məşhurdur

Aktrisa Bige Önalın şəxsi həyatı ilə bağlı həqiqət ortaya çıxb.

"Bir başkadır" serialı ilə ulduzu parıldayan aktrisanın atasının kimliyi bəlli olub. Verilən məlumatlara əsasən, o, keçmiş futbolçu Erhan Önalın qızıdır. O, illərlə "Qalatasaray", "Fenerbahçe" və "Standart Liq" kimi futbol klublarında fealiyyət göstərib. Aktrisanın atası ilə anası Mine Baysan 1999-cu ildə ayrıllılar. Həmin vaxt 9 yaşı olan Bigeye bu ayrılıq böyük travma yaşadıb.

Önal hazırda həmkarı Aras Bulut İynemli ilə eşq yaşayır.

Alim yeni metod keşf edib

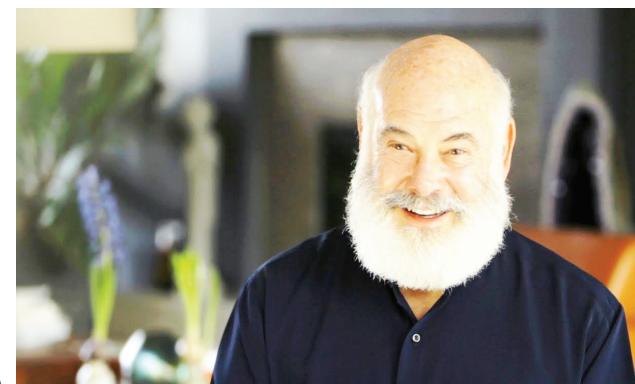
Bunları etsəniz 60 saniyə ərzində yuxulayacaqsınız

Bir çoxlarının yuxu saatı pozulandan sonra yata bilmir, yuxuya getməkdə çətinlik çəkirər.

Arizonalı bir alim isə uzunmüddətli testlər və araşdırılardan sonra tez yuxuya gedə bilmənin sırrını bölüşüb.

Bele ki, Arizona Universitetinin integrativ tibb üzrə mütəxəssisi Andrey Veyl 60 saniyə ərzində yuxuya getmənin metodunu keşf edib. O, "4-7-8" metodundan istifadə edərək yalnız bir dəqiqə ərzində yuxuya getmənin mümkülüünü bildirib. Bunun üçün isə vacib olan məqəm nəfəs alma tərzini dəyişdirməkdir. Həkim A.Veyl, yuxuya getmek üçün "en yaxşı metod" dediyi nəfəs alma texnikasını belə izah edir: "Rahatlaşdırıcı nəfəs" olaraq da bilinən "4-7-8 metodu" insanların sadəcə bir dəqiqədə yatmasına kömək edə bilər.

Qeyd edilən ritmik nəfəsalma meditasiya zamanı bundan istifadə edən hind yoxistlərindən əldə edilən əsas bir təcrübədir və bunun bir sıra faydalı var.

(Davamı səh: 15-də)

Kompüter virusları yayılacaq

Livanlı öncəgörücü 2021-ci il proqnozunu açıqlayıb

Leyla Abdul Letif Beyrutda anadan olub. Atasından ona öncəgörülük qabiliyyəti keçib.

Atası ölkədə tanınmış loğman idid. Gəncliyindən astrologiya və eozotrika ilə maraqlanıb. Hələ 8 yaşı olarkən Həcc ziyarətinə getmiş babasının q

yitmayacağını demişdi və ailəsini xəbərdar etmişdi. Amma heç kim onun sözünü ciddi almamışdı. Babası həqiqətən Həcc sefəri yolunda qəzada ölürlər.

Leyla Letif Livanda Dünya Qaçqınlar Fondunun səfiridir.

Medicina.az onun 2021-ci il üçün açıqladığı öncəgörümlərini təqdim edir:

- Pandemiya ilə bağlı vəziyyət ilin sonuna yaxın yaxşılaşacaq
- Vaksinasiya virusa qalib gəlməyə kömək edəcək
- Virus mutasiyaları zaman-zaman özünü göstərəcək, amma effektiv dərmanlar olacaq
- Koronavirus əvəzinə yeni komputer, şəbəkə virusları gələcək. Bu da rəqəmsal bazalara ciddi zərbə vuracaq
- Dünyada pandemiyanın sonrası iqtisadi çöküş olacaq, sosial ərgərinlik gözlənilir
- Ən çox qarışqılıq Çin və ABŞ-da gözlənilir
- Yaxın Şərqiye növbəti müharibə ola bilər
- İqlim və ekoloji fəlakətlər yaxındır. 2021-ci il çox isti olacaq.

Məşhur reper Yıldız Tilbe ilə fotosunu paylaşıdı

Snop Doqun addımı türk müğənninin pərəstişkarlarını həyəcanlandırdı

Dünən dünyaca məşhur reper Snop Doq Yıldız Tilbe ilə fotosunu paylaşıb.

Instaqrəm hesabında 55 milyon izleyici olan tanınmış reper Snop Doqun bu paylaşımı onun pərəstişkarlarını həyəcanlandırdı. İkilinin fotosunu yan-yanaya görən izleyicilər, Snop Doqun karyerasındaki zirvə budur", "daha yaxşı ikili görəmədik" kimi rəylər yazıblar.

Qeyd edək ki, keçən günlərdə Yıldız Tilbe onun təqlidinin edilməsindən narahat olduğunu demişdi: "Allah onların ağzını açsın və bildiyi kimi buraxsın. Uşaq olanda üzümün sağ tərəfi yanır. Bir deformasiya oldu. Məni təqlid edənləri qırayıram".

Aygün